

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megemlékezés a forradalom
és szabadságharc
171. évfordulójáról

Megújult
a Fogászati és Szájsebészeti
Oktató Intézet
sürgősségi osztálya

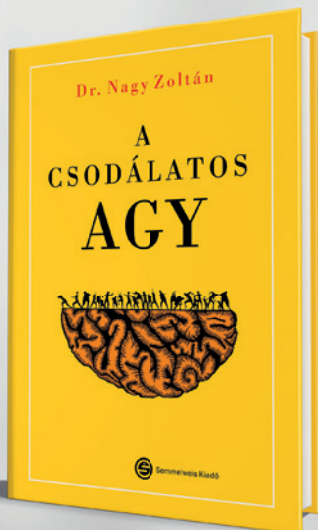
Több száz előadás az egyetemi
Tudományos Diákköri
Konferencián

Dr. Nagy Zoltán

A CSODÁLATOS AGY

Dr. Nagy Zoltán ideg-elmegyógyász,
az orvostudományok doktora ebben az esszékötetben
igyekezett személyesen vallani azokról
a kérdésekről, amelyek hosszú kutató pályáján
leginkább foglalkoztatták.

www.semmelweisikiado.hu

FELVÉTELI FELHÍVÁS CSALÁDTUDOMÁNYI ÉS CSALÁDTERÁPIÁS MESTERKÉPZÉSRE

A Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézete 2020 februárjában indítja a *Mentálhigiénés Családtudományi és Családterápiás Mesterképzés (M.A.)* harmadik évfolyamát.

A képzésre elsősorban olyan jelentkezőket várunk, akik munkájuk révén kapcsolatban állnak családokkal, párokkal, és már van segítő kapcsolati tapasztalatuk.

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik korszerű családtudományi és családterápiás elméletek és a hozzájuk kapcsolódó módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családterápiás módszerek és szemléletmód magas szintű alkalmazására.

Az évfolyam kis létszámmal indul, mely lehetővé teszi a szakmai műhely jellegű képzési formát, ezért motivált és elhivatott hallgatók jelentkezését várjuk.

A képzés négy féléves, levelező formában indul, havi egy szerda-csütörtök-pénteken, amit kiegészít a terephelyen végzett gyakorlat és saját esetek vitele.

A képzésre állami ösztöndíjas és önköltséges formában is lehet jelentkezni. Aki még nem használták el az állami finanszírozású féléveiket (12 félév), felvétel esetén tandíjfizetési kötelezettség nélkül tanulhatnak.

Önköltséges formában a tandíj várhatóan: 360 000 Ft / félév.
Jelentkezési határidő: 2019. november 15.

Külön felhívánk a figyelmet az **Önismerteti előfeltételre!**

A jelentkezés feltétele egy lezárt 130 óra csoportos, ill. 100 óra egyéni önismertet. Mivel ez egy hosszú folyamat (1-1,5 év), felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy az önismerteti munkát időben kezdjék el, hogy az a képzés indulásáig lezáruljon.

A képzés tartalmi részletei, tantárgyi követelményei, a jelentkezési feltételek részletesen megtalálhatóak a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézetének honlapján:

<http://mental.semmelweis.hu/hu/mesterkepzes/csaladtudomany-es-terapia>

Pim van Lommel

VÉGTELEN TUDAT

A halálközeli élmények
tudományos olvasata

Pim van Lommel *Végtelen tudat. A halálközeli élmények tudományos olvasata* című könyve 2007-ben jelent meg a Ten Have kiadónál. A mű Hollandiában jelenleg a 24. kiadását éli, napjainkig német, angol, lengyel, spanyol, francia, lett és olasz nyelven jelent meg. Idén a magyaron kívül kínai nyelven várható a megjelenése. Hollandiában 145 000, világszerte 250 000 példányban kelt el. A *Végtelen tudat* (2007) c. könyv bestseller lett Hollandiában, 2008-ban jelölték az „Év könyve 2008” címre. A mű 2010-ben elnyerte a Tudományos és Orvosi Hálózat könyvdíját.

A könyv a 22. holland kiadás magyar fordítása.

Oldalszáma: 372 oldal Ár: 3800 Ft

A könyv megvásárolható a Legendus és az EOK Könyvesboltban, illetve megrendelhető honlapunkról:

www.semmelweisikiado.hu

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszerkezeti, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Károly hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora,
Dr. **Merkely Béla**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. **Fejérdy Pál**

fejerdy.pal@dent.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:

Dr. **Donáth Tibor** professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Dobozi Pálma

dobozi.palma@semmelweis-univ.hu

Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.

E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urban Beatrice

beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. **Hermann Péter** (FOK)

hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. **Kardon Tamás** (KHT)

kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Karlinger Kinga** (ÁOK)

karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes

kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. **Köteles István** (GYTK)

koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emőke

marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Fajt Mónika (EKK)

fajt@emk.sote.hu

Dr. **Polgár Veronika** (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. **Sótonyi Péter** rector emeritus

sotonyi.peter@med.semmelweis-univ.hu

Dr. **Szabóné Balogh Clarissa**

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)

tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. **Voszka István** (ÁOK)

voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**
www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: Dr. **Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**
ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus februári üléséről	4. oldal
Állami elismerések az egyetem munkatársainak a nemzeti ünnepen QS-rangsor: szakterületén a Semmelweis a legjobb hazai egyetem Három kutatócsoport nyert az MTA pályázatán a Semmelweis Egyetemről	5. oldal
Megemlékezés a forradalom és szabadságharc 171. évfordulójáról	6–7. oldal
Három amerikai egyetemmel indulnak együttműködések Folytatódó közös képzés az ACH-val 2023 után is	8. oldal
Semmelweis-szobrot avattak a Bécsi Orvostudományi Egyetemen GYTK: bővülő nemzetközi kapcsolatok	9. oldal
Megújult a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet Sürgősségi Osztálya	10. oldal
Családbarát szülészeti fejlesztések a Semmelweis Egyetemen A női szívinfarktus veszélyeire hívták fel a figyelmet	11. oldal
Új végtaghosszabbítási eljárás az Ortopédiai Klinikán Együttműködés az MH Egészségügyi Központtal	12. oldal
Össejtek és regeneratív medicina a Semmelweis Egyetemen Több mint 300 résztvevő a Fűvészkerti Urológus Napokon	13. oldal
Több mint 380 előadás az idei TDK-Konferencián Az eddigi legnagyobb nemzetközi TDK-konferencia volt az idei	14. oldal
A megújuló curriculumról tartott hallgatói fórumot az egyetem rektora Tudományos Diákkörök Konferenciája az ETK-n	15. oldal
Wörwag Kutatási Díjat vehetett át dr. Nádasdi Ákos PhD-hallgató Kitüntetés Kató Ibolyának, a PAK partnerintézménye vezetőjének Új kancellári biztosi megbízás Mészáros Istvánnak	16. oldal
Zukunft der Kooperation von Semmelweis Universität und Asklepios	17. oldal
Könyvbemutatóval egybekötött szakmai napot tartottak az ETK-n Teltházak szakmai konferencia a Pető András Karon	18. oldal
Tizedik alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Semmelweis Karnevált	19. oldal
Mérföldkövek a hematológiában: dr. Kelemen Endre munkásságának kettős jubileuma	20. oldal
A fogkukactól a preprotetikai csontpótló beavatkozásokig	21. oldal
Vándorkiállítás a reumatológia történetéről In memoriam Elekes Attila Elhunyt Bessenyei József, az egyetem egykori főmérnöke	22. oldal
Dr. Halász Béla (1927-2019)	23. oldal
Elhunyt dr. Hüttl Kálmán	24. oldal
Ullmann Ágnes (1927. Szatmár – 2019. Párizs)	25. oldal
In memoriam dr. Abonyi Margit 1948-2019 Elhunyt dr. Tarján Enikő	26. oldal
Az egyetem a nagy történelmi események idején 1. – 1848/49.	27. oldal

A Gyógyszerésztudományi Kar felhívása a 75, 70, 65, 60 és 50 éve végzett gyógyszerészek részére

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara örömmel ápolja azt a hagyományt, hogy volt hallgatóinak jubileumi díszoklevelet adományoz. Azok a gyógyszerészek, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemen, a Pázmány Péter Tudományegyetemen, illetve a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1944-ben, 1949-ben, 1954-ben, 1959-ben, illetve 1969-ban szereztek meg, 2019. április 30-ig a Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket a platina, a rubin, a vas, a gyémánt, illetve az arany díszoklevél igénylésére. A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai önéletrajzot és az értesítési címet. Jelentkezési lap igényelhető a Dékáni Hivatalban telefonon (266-0449) vagy letölthető a **www.semmelweis.hu/gytk** honlapról.

ADÓ 1%

SEMMELWEIS ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁM: 18014448-1-42

Beszámoló a Szenátus februári üléséről

A Szenátus összetételével, választásával kapcsolatos SZMSZ rendelkezések módosításáról, a szenátusi választások eljárásrendjéről is döntött egyebek mellett a testület februári ülésén. A Nemzeti felsőoktatási törvény (Nftv.) alapján 2019. június 30-ig kell általános szenátusi választást tartani, a megválasztott új testület mandátuma pedig egységesen 4 évre szól majd. Határoztak a szenátorok a Semmelweis Egészségfejlesztő Központ létrehozásáról, amely karokon átívelve összehangolja a témába vágó tevékenységeket, és elfogadták azt az előterjesztést is, amely tíz, az egyetem munkatársainak adományozható kitüntetés, díj esetében 100 ezer forinttal emeli az elismeréssel járó pénzjutalmat.

Döntött a Szenátus a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) Szenátus összetételével és választásával kapcsolatos egyes rendelkezéseinek módosításáról, valamint az általános szenátusi választások eljárásrendjéről szóló szabályzat elfogadásáról. A Nemzeti felsőoktatási törvény (Nftv.) alapján 2019. június 30-ig általános szenátusi választást kell tartani, a megválasztott új szenátus mandátuma egységesen 4 évre szól majd. Az elfogadott módosítás rögzíti azokat a demokratikus alapelveket is, amelyeknek érvényesülniük kell a választás során; ezek a közvetlen választás, a titkosság, az arányosság és az egyszerű képviselet elve. A szenátus létszáma 45 fő marad, ugyanakkor struktúrája változik: többek között biztosítottá válik a Klinikai Központ (KK) közvetlen képviselte, magasabb lesz a vezetői megbízással nem rendelkező oktatók száma az Általános Orvostudományi Kar, a KK és az Egészségtudományi Kar (ETK) munkatársainak képviseleti jogosultsága keretében, a hallgatók aránya pedig megközelíti ismét a 25 százalékot. Létszámcsökkenés egyetlen, eddig képviselettel rendelkező szervezeti egység esetében sem történik. A rektor és a kancellár hivatalból a Szenátus tagja, megszűnik ugyanakkor a rektorhelyettesek automatikus tagsága. Mindennek megfelelően már nem csak a kari tanácsok tagjai, hanem az egyetem minden teljes munkaidős oktató, kutató és tanár munkatársa részt vehet a tavasszal esedékes választáson.

Elfogadta a testület a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ létrehozásáról szóló előterjesztést. A központ a rektor közvetlen irányítása mellett projektszervezetként, karokon átívelve összehangolja a témába vágó tevékenységeket, kapcsolatot épít az egészségfejlesztésben érintett szervezeti egységek között, valamint közreműködik korszerű egészségfejlesztési programok meghonosításában, összehangolásában is. A központ létrehozása illeszkedik a Semmelweis 250 jubileum kapcsán kitűzött egészségfejlesztési célokhoz, a nemzeti népegészségügyi programokhoz, és lehetővé teszi, hogy az egyetem az országos egészségfejlesztési programok élére álljon. Az induláshoz 50 millió forintos forrást biztosított az idei évre a fenntartó Emberi Erőforrások Minisztériuma.

Megtárgyalta és elfogadta a Szenátus a Semmelweis Iskolaszövetkezet alapításáról szóló előterjesztést, és azt, hogy a fenntartói hozzájárulás, valamint az egészségügyi tevékenység végzésével kapcsolatos elvi állásfoglalás beszerzését követően megkezdődik az alapítás előkészítése, a szükséges engedélyek beszerzése. Az iskolaszö-

vetkezeti forma lehetőséget adna arra, hogy az egyetem munkalehetőséget biztosítson a hallgatóknak már az egyetemi tanulmányaik során, kedvező feltételek mellett. Az előterjesztés szerint ez erősítené az egyetem humánerőforrását, segíti a hallgatók gyakorlati készségeinek fejlesztését, és összhangban áll az igényekkel.

Tudomásul vette a testület a Szenátus által létrehozott, egyetem egészére kiterjedő hatáskörrel rendelkező, összesen 11 állandó bizottság munkájáról szóló írásos beszámolókat.

Támogatták a szenátorok a következő vezetői megbízásokra benyújtott pályázatokat: Dr. **Nyirády Péter** (Szak- és Továbbképzési Központ, igazgató), dr. **Vingender István** (Alapozó Egészségtudományi Intézet, igazgató), dr. **Balogh Zoltán** (Ápolástan Tanszék, tanszékvezető), dr. **Doros Attila** (Képalkotó Diagnosztikai Analitikus és Orvostechnikai Tanszék, tanszékvezető).

Döntöttek az egyetemi kitüntetések, díjak adományozásáról szóló szabályzat módosításáról, amely értelmében 100 ezer forinttal emelkedik az egyetemi kitüntetésekhez kapcsolódó pénzjutalom. Kivételt képez a Pro Universitate Díj, amelynek összege 2018. január elsejével módosult. A többi díjhoz járó anyagi elismerés összege ugyanakkor 2015, vagyis a szabályzat hatályba lépése óta nem változott, így a mostani módosítás célja a jutalmak értékének megőrzése, valorizálása. A változás összesen tíz kitüntetést érint, és már a március 15-i ünnepségen kiosztott elismerésekre is vonatkozik.

A módosítás rendelkezik arról, hogy Pro Universitate Díj adományozható olyan személynek is, aki öt éven belül más egyetemi kitüntetést is kapott, továbbá aki Pro Universitate Érdemrendben részesült, kaphat más elismerést is öt éven belül.

Elfogadta a testület az ÁOK-n működő Tanulmányi és Vizsgabizottság új hallgató tagjára vonatkozó előterjesztést, a Szenátus által létrehozott, az ETK-n működő kari bizottságok személyi összetételének módosítását, továbbá az Egészségügyi Közzolgálati Kar szintén Szenátus által létrehozott Curriculum, Kreditárviteli és Oktatási Bizottsága személyi összetételének megújítását.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Állami elismerések az egyetem munkatársainak a nemzeti ünnepen

Az egyetem több munkatársa vehetett át állami kitüntetéseket a nemzeti ünnep alkalmából.

A nemzeti ünnep alkalmából Széchenyi-díjat vehetett át dr. **Buzás Edit**, a Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézet igazgatója, dr. **Csermely Péter**, az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet egyetemi tanára, valamint dr. **Karádi István**, a III. Sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanára. Dr. Buzás Editnek a sejtek közti kommunikációban központi szerepet játszó extracelluláris vezikulák szerkezetének és működésének vizsgálata terén elért kiemelkedő kutatási eredményei, valamint az immunológia oktatásában végzett magas szintű munkája elismeréseként adományozták a díjat. Dr. Csermely Péter a komplex rendszerek adaptációs, tanulási és döntéshozatali mechanizmusainak hálózatos vizsgálata területén elért iskolateremtő, a gyógyszerkutatásban is sikeresen alkalmazott eredményei, valamint a tudományos élet ifjú tehetségeinek felkutatása és pályájának egyengetése érdekében végzett, nemzetközileg is kiemelkedő tevékenysége elismeréseként részesült a kitüntetésben. Dr. Karádi István a zsír- és szénhidrát-anyagcsere betegségek kutatása, megelőzése és terápiája terén elért kiemelkedő eredményei, továbbá a belgyógyászat számos területét magába foglaló, iskolateremtő oktatói munkája elismeréseként kapta a díjat.

A Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozata kitüntetését vehetett át dr. **Bánhidó Ferenc** fej-nyaksebész, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa, az onkológus szakorvosként, valamint az első magyarországi fej-nyaksebészeti osztály megalapítójaként évtizedeken át elhivatottan, betegközpontú hozzáállással végzett gyógyító munkája elismeréseként.

Semmelweis Ignác-díjat vehetett át dr. **Paulin Ferenc**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika professor emeritusa, a betegségek megelőzése és a gyógyítás terén kivételesen magas színvonalú tevékenysége elismeréseként.

Kiemelkedő színvonalú munkájáért Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült dr. **Járányi Zsuzsanna** érsebész, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Érsebészeti Tanszékének nyugalmazott egyetemi docense.

A haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetését kapott dr. **Enyedi Péter**, az Élettani Intézet egyetemi tanára, igazgatóhelyettese, dr. **Renner Antal**, a Péterfy KH-RI és Országos Traumatológiai Intézet baleseti- és kézsebésze, az egyetem professor emeritusa, valamint dr. **Szollár Lajos**, a Kórélettani Intézet professor emeritusa.

QS-rangsor: szakterületén a Semmelweis a legjobb hazai egyetem

A gyógyszerészeti képzést tekintve a világ 200 legjobb egyeteme között szerepel a Semmelweis Egyetem a Quacquarelli Symonds (QS) 2019-es szakterületi világrangsorán, egyedüli hazai felsőoktatási intézményként. A képzési területekre lebontott világrangsorban a tágabb élet- és orvostudományi területen is az egyetem érte el a legjobb helyezést hazai szinten.

A szélesebb szakterületek rangsorában az élet- és orvostudományi képzési területen a Semmelweis Egyetem a 308. lett, a hazai egyetemek közül a legjobb eredményt elérve. A szűkebb szakterületi listán az orvostudományi képzést tekintve a 201-250. helyezés között végzett az egyetem, szintén a legjobbként a magyar mezőnyben. A korábbi évhez képest a publikációs adatokban ért el javulást az egyetem.

A gyógyszerészeti képzéseket rangsoroló listára csak a Semmelweis Egyetem került fel a magyar felsőoktatási intézmények közül, megőrizve tavalyi 151-200. helyezését.

A nemzetközi szakterületi rangsor készítői a listák összeállításánál

négy szempontot vesznek figyelembe: az intézményhez köthető tudományos munkák idézési gyakoriságát, az intézmény hírnevét a tudományos szférában, a munkáltatói véleményeket, továbbá az idézettségre utaló bibliográfiai indikátort (h-index citations). A citációs indikátorokat tekintve a 2019-es rangsorban a 2012-2016, az idézettségben a 2012-2017 közötti időszakot vizsgálják, míg a reputációs kérdőíveknel az utóbbi 5 év eredményeit veszik számításba – tájékoztatott **Szluha Péter**, az egyetem Központi Könyvtárának igazgatója.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Három kutatócsoport nyert az MTA pályázatán az egyetemről

*A Semmelweis Egyetem három kutatócsoportja nyert el támogatást 2019. július 1. és 2024. június 30. közötti időszakra a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) pályázatán. Dr. **Bereczki Dániel**, dr. **Ferdinandy Péter** és dr. **Patócs Attila** kaptak forrást kutatásaihoz.*

Az MTA által támogatott kutatócsoportok létrehozására 2018-ban kiírt pályázat célja egyebek mellett a hazai felsőoktatási intézményekben kiemelkedő kutatási eredményeket elért személyek által vezetett tudományos műhelyek kialakítása és működésük támogatása; a kutatói és oktatói utánpótlás elősegítése; az MTA kutatóintézet-hálózata és a felsőoktatási intézmények közötti együttműködés erősítése – olvasható az MTA honlapján közzétett tájékoztatásban.

Támogatást nyert a Semmelweis Egyetemről dr. Bereczki Dániel, a Neurológiai Klinika igazgatója Magyarország neurológiai betegségterhének felismerése című pályázatával. Rendszerfarmakológiai

kutatócsoport létrehozása: Kardioprotekció és rejtett kardiotoxicitás molekuláris célpontjainak azonosítása iszkémiás szívbetegség és komorbiditásainak funkcionális farmakogenomikai és molekuláris hálózat analízissel a címe dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója nyertes pályázatának. Dr. Patócs Attila Balázs, a Laboratóriumi Medicina Intézet igazgatóhelyettese örökletes daganatok komplex vizsgálatára kapott támogatást.

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Megemlékezés a forradalom és szabadságharc 171. évfordulójáról

A 48-as hősektől ihletet kapva kell tudnunk megfogalmazni, milyen egyetemet szeretnénk építeni a következő negyed évezredben – mondta az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 171. évfordulója alkalmából rendezett ünnepséget megnyitó köszöntőjében dr. **Merkely Béla** rektor. A megemlékezésen dr. **Ács Nándor**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika mb. igazgatója mondott ünnepi beszédet, majd az egyetem csaknem 150 munkatársa, hallgatója vehetett át elismerést.

Fotó: Erdős Dénes

– Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn – Gróf **Széchenyi István** szavaival nyitotta meg dr. Merkely Béla rektor az ünnepséget. Mint fogalmazott: az idén alapításának 250. évét ünneplő Semmelweis Egyetem életében kiemelt jelentőséggel bír az 1848/49-es forradalom és szabadságharc, ugyanis, ha erre az időszakra gondolunk, akkor azokra az elődökre is emlékezünk, akik aktív részesei voltak a forradalmi eseményeknek, de emellett saját szakterületükön, az orvoslásban is forradalmat hajtottak végre a maguk korában. Példaként említette többek között **Balassa Jánost**, **Markusovszky Lajost**, **Lumniczer Sándort**, akik amellett, hogy szerepet vállaltak az 1848/49-es eseményekben, mind tagjai voltak a Balassa körül csoportosuló haladó orvosi körnek, amely a hazai orvostudomány, a közegészségügy és az orvostudomány felemelésére dolgozott ki terveket. A rektor Markusovszky Lajost idézve (...Egyesítsék az elméletet gyakorlattal, mint az életben van, és látogassák, ha orvosokká készülnek, mihelyt lehet a kórodákat; tegyenek a beteg körül mindent, mit orvosnak értenie, tudnia kell...) szöveget a gyakorlati oktatás jelentőségéről, és arról, hogy a minden hazai orvosképző egyetem bevonásával készülő curriculum reform folyamatban van. Hangsúlyozta: olyan egyetemet kíván építeni, mely 2030-ra a magyar nemzet és az ősök tiszteletére a világ legjobb 100 egyeteme, Európa öt legjobb orvos- és egészségtudományi szakegyeteme között lesz. – Olyan egyetemet építünk, mely a magyar nemzet számára Európa legkiválóbb orvosait, egészségügyi szakembereit képezi és a nemzetstratégiai célú egészség- és gyógyszeripari innovációt szolgálja, idegennyelvű képzése, és az itt tanulók nemzetünk iránti elköteleződése pedig tovább erősödik – jelentette ki.

Az ünnepi beszédet dr. Ács Nándor, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója tartotta idén, aki úgy fogalmazott, az 1848-as forradalom és szabadságharc emléke hősie, félelmetes erőtlől

duzzadó, felemelő, és ugyanakkor, több mint 170 év távlatából nézve szívszorító, szomorú, heroikus is. Mint kifejtette, a szabadságot az alkotni képes, a közös célokért tenni tudó és tenni akaró individuumok teremtték meg, a polgári forradalom lehetőségét az emberek összefogása vívta ki. Dr. Ács Nándor kitért rá, 1848. tavaszán döntött úgy a tanári testület, hogy a kar legfontosabb szerepének a medikusképzést kell tekinteni, ekkortól alakult ki az oktatás maihoz hasonló szerkezete. Figyelemre méltó párhuzam, hogy hosszú évtizedek változatlansága után most jutott el az orvoskar oda, hogy a kurikulum a jelenkor gyakorlatát tükröző, átfogó reformját tervezzük – mutatott rá, hozzátéve, hogy az átalakulásnak gyorsan és hatékonyan kell megtörténnie, hogy az egyetemet az oktatás, kutatás, gyógyítás nemzetközi élvonalába vezethessük.

KIVÁLÓ DOLGOZÓ ELISMERÉSEK

A REKTORI IRÁNYÍTÁS ALÁ TARTOZÓ SZERVEZETI EGYSÉGEKNÉL

Dr. Altörfer Károly (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet)	Dr. Molnár Levente Domonkos (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)
Dr. Bartha Lajos (Ortopédiai Klinika)	Dr. Müllner Katalin (II. Sz. Belgyógyászati Klinika)
Báthori Györgyi (Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézete)	Oravecz Lászlóné (Klinikai Kísérleti Kutató Intézet)
Dr. Béda Zsuzsanna (ÁOK, Dékáni Hivatal)	Paulikné Olchváry Anna (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)
Döbröntey Anikó (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)	Dr. Ráth Zoltán Endre (II. Sz. Sebészeti Klinika)
Éder Edina (III. Sz. Belgyógyászati Klinika)	Reményiné Farádi Szabó Márta (Külföldi Hallgatók Titkársága)
Inczé Olivérné (Transzplantációs és Sebészeti Klinika)	Rigóné Kálé Elvira (II. Sz. Patológiai Intézet)
Iváné Jacsó Anikó (Alumni Igazgatóság)	Siposné Radványi Zsuzsanna (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika)
Kara Andrea (Laboratóriumi Medicina Intézet)	Szabóné Gorondi Zsuzsanna (Urológiai Klinika)
Kendy Zsuzsanna (Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika)	Dr. Szanda Gergő (Élettani Intézet)
Kiefer Csilla (I. Sz. Belgyógyászati Klinika)	Varsóciné Szekeres Edit (Szemészeti Klinika)
Kovács Károlyné (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika)	
Kovács Katalin (FOK, Dékáni Hivatal)	
Dr. Molnár Gabriella (Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet)	

KIVÁLÓ DOLGOZÓ ELISMERÉSEK

A KANCELLÁRI IRÁNYÍTÁS ALÁ TARTOZÓ SZERVEZETI EGYSÉGEKNÉL

Bácsa Katalin (Informatikai Igazgatóság)	Lőw Andrea (Kútvolgyi Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)
Balog György Andrásné (Városmajori Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)	Magyar Zsolt (Központi Könyvtár gazdasági feladatait ellátó egység)
Balog Melinda (Kollégiumok Igazgatósága gazdasági feladatait ellátó egység)	Meleg Pálné (Gazdasági Főigazgatóság)
Blahóné Svédészky Erika (FOK gazdasági feladatait ellátó szervezeti egység)	Ruttkay Szilvia Judit (Központi Könyvtár)
Csike Edina (Jogi Igazgatóság)	Solymos Ferenc (Informatikai Igazgatóság)
Kecskésné Pinke Ibolya Mária (Vagyon- és Létesítmény-gazdálkodási Igazgatóság)	Szabó Zoltan Domonkos (Beszerzési Igazgatóság)
Khadraj Nael (Beruházási és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság)	Szepesti Zoltán István (Biztonságtechnikai Igazgatóság)
Kincses Annamária (Külső Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)	Szőke Lajos (Szolgáltatási Igazgatóság)
Kovács Judit (Emberierőforrás-gazdálkodási Főigazgatóság)	Udvari Tiborné (PAK gazdasági feladatait ellátó szervezeti egység)

REKTORI DICSÉRETETEK

Dr. Barna János (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet)	Kovacsics Mónika (III. Sz. Belgyógyászati Klinika)
Bernáth István Róbertné (Külső Klinikai Tömb – Tömbigazgatóság)	Dr. Kramer Zsófia (II. Sz. Patológiai Intézet)
Dr. Bródy Andrea (Orális Diagnosztikai Tanszék)	Kustán Magdolna (Onkológiai Központ)
Czuczor Szilvia (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)	László Károly (Szemészeti Klinika)
Csernyák Péter (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika)	Nagy Magdolna (Ortopédiai Klinika)
Filipné Lantai Sarolta (Külföldi Hallgatók Titkársága)	Némethné Bata Anita (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)
Dr. Grosz Zoltán Elemér (Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézete)	Papp Liliána (Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika)
Dr. Herberth-Minkó Krisztina (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet)	Dr. Sára-Klausz Gabriella (Igazságügyi és Biztosítás- orvostani Intézet)
Dr. Herényi Levente Farkas (Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet)	Simonné Szilágyi Éva (Onkológiai Központ)
Dr. Horváth János (Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet)	Szabadkai Beáta (II. Sz. Sebészeti Klinika)
Hricisák László (Klinikai Kísérleti Kutató Intézet)	Szánthóné Szabó Zsuzsanna (Ortopédiai Klinika)
Kádár László Csaba (Epidemiológiai Tanszék)	Szilágyi Anna (Élettani Intézet)
Dr. Király Árpád Péterné (Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika)	Takács Éva (Dékani Hivatal, AOK)
Kocsis Evelin (Laboratóriumi Medicina Intézet)	Takácsné Molnár Irén (Rektori Titkárság)
	Tamás Enikő (I. Sz. Sebészeti Klinika)
	Dr. Tárnoki Ádám Domonkos (Radiológiai Klinika)
	Tóth Ibolya (I. Sz. Sebészeti Klinika)
	Várszegi Ágnes Mária (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika)

Kiváló konduktori kitüntetés:

Szuhaj Eszter (Konduktív Pedagógiai Központ)

Az ünnepség keretében Pro Universitate Érdemrendet adott át dr. Merkely Béla **Fézler Gézánnak** (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika), dr. **Szalai Klárának** és dr. **Szigeti Ágnesnek** (Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika), dr. **Szász Károly** kancellár pedig **Iklódi Albertnek** (Kútvolgyi Klinikai Tömbigazgatóság). Átadták a rektori kiváló dolgozói elismeréseket és dicséreteket, a kiváló konduktori kitüntetést, a kancellári kiváló dolgozói elismerések és dicséreteket, a dékáni dicséreteket, a Jó tanuló – jó sportoló elismerő díjakat, a Mihákovics és Apáthy István Alapítvány elismeréseit, valamint a Semmelweis Egyetem Baráti Körének díjait.

DÉKÁNI DICSÉRETETEK

az Általános Orvostudományi Karon	a Fogorvostudományi Karon
Authné Végh Ildikó (Laboratóriumi Medicina Intézet)	Dr. Bata Zsófia (Konzerváló Fogászati Klinika)
Draghiciu Adrianné (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika)	Dr. Gulics Ákosné (Arc- Állcsont- Szájsebészeti és Fogászati Klinika)
Gál Melinda (Transzplantációs és Sebészeti Klinika)	Mocsáriné Árki Tímea Éva (Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet)
Kindlinger Erzsébet (I. Sz. Sebészeti Klinika)	Vass Szilvia (Oktatási Centrum Igazgatóság)
Laczó Erzsébet (Transzplantációs és Sebészeti Klinika)	Vida Szilvia (Orális Diagnosztikai Tanszék)
Major Rita (II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika)	Vörös Alexandra (Orális Diagnosztikai Tanszék)
Schultz Ferenc (Szemészeti Klinika)	az Egészségtudományi Karon
Suhajda Józsefné (Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika)	Bernhart Krisztina (Egészségtudományi Klinikai Tanszék)
Dr. Szirtes Ildikó (II. Sz. Patológiai Intézet)	Burgettiné Dr. Böszörményi Erzsébet (Epidemiológiai Tanszék)
Tóth Ferencné (Elméleti Orvostudományi Központ, Tömbigazgatóság)	Harcza Márta (Ápolástan Tanszék)
Tóth-Kun Regina (Élettani Intézet)	Páll Nikolett (Ápolástan Tanszék)
Trecskáné Szabó Ilona (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)	Simon András (Fizioterápiás Tanszék)
Dr. Vatai Barbara (I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika)	a Pető András Karon
Verbánszky Tóma Erika (Urológiai Klinika)	Heim Sándorné (Konduktív Pedagógiai Központ)
Vidra Györgyné (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet)	Herczeg Anikó (Konduktív Pedagógiai Központ)
Viglasi János Mihályné (Radiológiai Klinika)	Kucsák István (Konduktív Pedagógiai Központ)
Zakariás Sándor (Ortopédiai Klinika)	Dr. Lengyel János (Humántudományi Intézet)
Ziska Krisztina (II. Sz. Sebészeti Klinika)	Siposné Birkás Melinda Éva (Konduktív Pedagógiai Központ)
a Gyógyszerésztudományi Karon	Weiss Judit (Konduktív Pedagógiai Központ)
Marosán Axentiáné (Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet)	
Székely Ilona (Farmakognóziás Intézet)	

KANCELLÁRI DICSÉRETEK

Duró Márta (Kontrolling Igazgatóság)	Póta Melinda (Informatikai Igazgatóság)
Fábián-Lakos Csaba József (Beruházási és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság)	Sebeházi György (Külső Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)
Farkas Lajosné (Belső Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)	Takács József (Nagyvárad téri Elméleti Tömb, Tömbigazgatóság)
Igriczi Ilona (Szolgáltatási Igazgatóság)	Telegdy Gyuláné (Városmajori Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)
Karaszia Kitti (Emberierőforrás-gazdálkodási Főigazgatóság)	Tóth Ágnes (Informatikai Igazgatóság)
Kovácsné Dupaji Nikolett (Belső Klinikai Tömb, Tömbigazgatóság)	Lovistyek-Grünstein Angéla (Jogi Igazgatóság)
Lukácsi Éva (Pénzügyi Igazgatóság)	Schwarcz Csaba Zsoltné (Innovációs Igazgatóság)
Magasházy Székesvári Ildikó Ágnes (Igazgatási és Iratkezelési Igazgatóság, Központi Levéltár)	Vamberszki Andrea (Egészségügyi Hálózat-irányítási Igazgatóság)
Meleg Pál (Beruházási és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság)	Varju Magdolna (Emberierőforrás-gazdálkodási Főigazgatóság)
Papp Koppány János (Informatikai Igazgatóság)	

Dr. Merkely Béla zárszavában gratulált a kitüntetett egyetemi polgároknak. – Kíváncsom, hogy tiszta szívvel és egészségben munkálkodjunk közösen az egyetem következő negyed évezredének építésén – fogalmazott.

A képgaléria és a cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján tekinthető meg: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/03/14/megemlekezés-a-forradalom-es-szabadsag-harc-171-evfordulojarol/>

Három amerikai egyetemmel indulnak együttműködések

*Az egyesült államokbeli Massachusetts állam három egyetemén tett látogatást dr. **Merkely Béla** rektor. A megbeszélések eredményeként a Semmelweis Egyetem és a Harvard Medical School (HMS) közti együttműködés keretében a HMS Budapestre hozná egy nyári kurzusát. A University of Massachusetts-cel egy jövő tavasztól induló hallgatói csereprogram részleteiről tárgyaltak, míg a Boston Universityvel egyebek mellett tapasztalatcsere indulhat a curriculum és a technológiai transzfer témájában.*

Fotó: Czédenyi Tünde

A jelenleg a világ 6. legjobb egyetemének számító (Times Higher Education, 2019) Harvardhoz tartozó Harvard Medical Schoolban (HMS) a Semmelweis Egyetem delegációja megbeszélést folytatott többek között a posztgraduális képzésekért, valamint a külföldön megvalósított programokért felelős vezetőkkel, akik ismertették a Harvard orvosoknak, kutatóknak, egészségügyi szolgáltatóknak szóló posztgraduális kurzusait is. A két, minőségbiztosítást és betegbiztonságot, valamint klinikai vizsgálatokat érintő mesterképzésen kívül számos képesítést adó posztgraduális kurzusra is lehet jelentkezni (pl. klinikai kutatás, egészségügyi vezetőképzés több szakterületen, a rák biológiája és terápiája, stb.), amelyeken az adott szakterülettel kapcsolatos legfrissebb tudás és képesség sajátítható el, kombinálva az e-learning adta lehetőségeket a hagyományos oktatással.

A megbeszélésen szó esett arról, hogy a HMS a Semmelweis Egyetemmel együttműködve egyik nyári kurzusát Budapesten szervezné meg, amellyel a közép-kelet európai országokat célozná meg az amerikai egyetem. A Harvard eddig ebben a régióban még nem szervezett ilyen kurzust. A lehetséges kurzus témák között felmerült a klinikai kutatás, a tudományos írás, valamint egy oktató tréning.

Dr. Merkely Béla rektort a kampusz történelmi épületében, a Wadsworth House-ban fogadta az egyetem marsallja is, dr.

Margot N. Gill. Itt a rektor bejegyzést írt a Harvard látogatói könyvébe, melyben megköszönte a 250 éves Semmelweis Egyetem delegációjának fogadását.

A University of Massachusetts-ben (UMASS) folytatott megbeszéléseken konkretizálták az egyetemmel közösen indítandó hallgatói csereprogram részleteit, amelyről már korábban megállapodás született. A tervek szerint a Semmelweis Egyetem hatodéves hallgatói sürgősségi ellátási gyakorlatra érkeznének Bostonba, míg az amerikai egyetem első-másodéves hallgatói patológiai gyakorlaton vennének részt a Semmelweisen. A csereprogram 2020 tavaszán indulna el, és az ebben részt vevő hallgatók három hónapot tölthetnének a partnerintézményben. A csereprogram részben az Amerikai Magyar Orvosszövetség (HMAA), részben a Campus Mundi támogatásával indítható el. Az UMASS-ban dr. Merkely Béla tárgyalt többek között a sürgősségi tanszék vezetőjével, dr. **Greg Volturoval**, valamint meglátogatta a katéteres laborokat is.

A Boston Universityn (BU) tett látogatás célja a magánegyetemmel egy évtizede fennálló kapcsolat új alapokra helyezése volt. A rektor megbeszélést folytatott dr. **Brian Jack** és dr. **Jonathan Woodson** professzorokkal, akiket a BU rektora teljeskörűen felhatalmazott a Semmelweis Egyetemmel kötendő együttműködési szándéknyilatkozat kidolgozására. Dr. Brian Jack, a családorvosi tanszék vezetője, korábban egy évet töltött Magyarországon, megkedvelte az országot és fontos publikációt jelentetett meg a magyar családorvosi rendszerről. Dr. Jonathan Woodson sebészprofesszor, az Egészségügyi Innovációs Intézet vezetője korábban az Obama-kormány helyettes államtitkáráként az aktív állományú amerikai hadsereg egészségügyi ellátásáért felelt. Szóbeli megegyezés történt az egyetemek közötti kutatói mobilitásról, valamint a felek megállapodtak abban is, hogy tapasztalatcsere kezdődik a két intézmény között elsősorban a curriculum és a technológia transzfer terén. A Semmelweis Egyetem számára fontos információ lehet, hogy miként működnek ezek a területek a THE rangsorban 74. helyet elfoglaló egyetemen. Mint elhangzott, a bostoni egyetemen a költségvetés 60-70 százalékát kutatásra és innovációra fordítják.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Folytatódó közös képzés az ACH-val 2023 után is

A Semmelweis Egyetem kihelyezett kampuszára, az Asklepios Campus Hamburg (ACH) látogatott dr. **Merkely Béla** rektor és az őt kísérő öttagú, magas szintű delegáció. A háromnapos hivatalos látogatáson szándéknyilatkozatot írtak alá arról, hogy a jelenlegi szerződés lejártá, vagyis 2023 után is folytatni kívánják az Európában egyedülálló együttműködést, emellett többek között a jövőbeli fejlesztési irányokat is áttekintették. A megbeszélések keretében a fennálló együttműködés jelenlegi és lehetséges jövőbeni formáiról, az esetlegesen szükséges változtatá-

sokról is tárgyalt a két fél. Áttekintették a képzés curriculumát, az intézményekben folyó kutatási tevékenységet, tapasztalatot cseréltek a szükséges fejlesztésekről, megvitatták az ACH diploma megszerzése utáni szakmai és tudományos továbbképzési lehetőségeket. Mindkét fél kiemelte, hogy rendkívül fontosnak tartják a minőséget, saját és közös érdekeik képviseletét, és elhivatottak a folytatás mellett.

A látogatásról bővebben a 17. oldalon, az ACH német nyelvű felületén olvashatnak.

Semmelweis-szobrot avattak a Bécsi Orvostudományi Egyetemen

Felavatták **Semmelweis Ignác** szobrát a Bécsi Orvostudományi Egyetem kampuszán, **Áder János** köztársasági elnök, **dr. Merkely Béla** rektor, valamint osztrák részről **Ernst Woller**, a Wiener Landtags elnöke, **Herwig Wetzlinger**, a bécsi Allgemeines Krankenhaus igazgatója és **dr. Markus Müller**, a Bécsi Orvostudományi Egyetem rektora jelenlétében. Az alkotást a Semmelweis Egyetem adományozta osztrák partnerének, Semmelweis Ignác születésének 200. évfordulója alkalmából.

Dr. Markus Müller, a Bécsi Orvostudományi Egyetem rektora köszönetet mondott a Semmelweis Egyetemnek a felajánlásért, majd elismerő szavakkal szólt Semmelweis Ignác életéről, munkásságáról. Mint fogalmazott: Semmelweis Ignác kora egyik legjelentősebb klinikusa és az egészségügyi innovációk nagy harcosa volt, az egészségügy rengetegét köszönhet neki. Ha még élne, egészen biztosan jelölték volna a Nobel-díjra, sajnos tevékenységét csak halála után ismerték el – tette hozzá.

Az a klinikai munkásság, az a határozott jellem és eltökéltség, ami Semmelweis Ignácot jellemezte, mindannyiunk számára minta és példa – hangsúlyozta dr. Merkely Béla rektor az ünnepélyes szoboravatáson. Mint emlékeztetett, Semmelweis Ignácot a világ 10 legnagyszerűbb klinikus orvosa között tartják számon, aki mindig kiállt igaza mellett, és milliók életét mentette meg a kézhigiéné és a gyermekágyi halálozás közötti összefüggés felismerésével. Chicagóban a világ leginnovatívabb orvos-egészségügyi szakemberei között is láthatjuk képmását, **Louis Pasteur** és **Wilhelm Konrad Röntgen** szobrainak társaságában. Nagy öröm, hogy immár a Bécsi Orvostudományi Egyetem is szobrot őriz az anyák megmentőjéről, hiszen Budapest mellett Bécshez köthető leginkább Semmelweis élete – hangsúlyozta dr. Merkely Béla.

A rektor köszönetet mondott a Bécsi Orvostudományi Egyetemnek, hogy a Semmelweis Egyetem partnere a folyamatos fejlődésben és fejlesztésben, példaként említve a bécsi egyetem Mellkassabészeti Klinikája, az Országos Onkológiai Intézet és a Semmelweis Egyetem közötti együttműködést, amely megalapozta a magyar tüdőtranszplantációs program elindítását. Kiemelte: egy egyetem teljesítménye sosem kizárólag saját tevékenységén, hanem partnerei kiválóságán és a nemzetközi orvosszakmai, képzési és tudományos együttműködések minőségén is múlik.

Dr. Merkely Béla beszédében kitért arra is, hogy a Semmelweis

Fotó: Bécsi Orvostudományi Egyetem – MedUni/Zsolt Marton

Egyetem ebben az évben ünnepli alapításának 250. évfordulóját, ami eddigi eredményeinek számbavételére, új célok és feladatok kijelölésére sarkallja az intézményt. Az évforduló kapcsán megújul, gyakorlatorientáltabbá válik a magyar orvosképzés, valamint egy ünnepi programsorozat keretében számos hazai és nemzetközi fórumon mutatják be az egyetem történelmi múltját, a kutatás, gyógyítás terén elért eredményeit. A Semmelweis név egy történelmi védjegy, ami a legmagasabb minőségű oktatási, tudományos teljesítményre és gyógyító szolgálatra kötelezi viselőjét – hangsúlyozta a rektor. Mint mondta, az egyetem Semmelweis Ignác nevéhez és szellemiségéhez méltó innovatív szemlélettel és elszántsággal halad tovább a megkezdett úton.

A mostani szoboravatás a Semmelweis Emlékbizottság által kezdeményezett nemzetközi szoborállítási projekt keretében valósult meg. A bécsi orvosegyetemnek ajándékozott szobor alkotója **Párkányi Raab Péter** szobrászművész.

Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

GYTK: bővülő nemzetközi kapcsolatok

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) nemzetközi tudományos és felsőoktatási együttműködésekének bővítési lehetőségeiről tárgyalt dr. **Zelkó Romána** dékán és dr. **Sandrine Lacombe**, aki a

párizsi Université Paris-Saclay Egyetem képviselőjében érkezett a Semmelweis Egyetemre. Dr. Sandrine Lacombe a francia egyetemen a nemzetközi ügyek alelnöke, valamint az európai Erasmus Mundus SERP+ mesterképzések igazgatója.

A dr. Zelkó Romána dékánnal folytatott megbeszélés során összehasonlították a két egyetemen folyó oktatást, ezen belül a gyógyszerészek oktatásának a rendszerét, és egyeztettek a felsőoktatási és tudományos együttműködésre alkalmas szakterületeket.

A párizsi egyetem az egyik legnagyobb felsőoktatási centrum Európában, 65 ezer hallgatóval és több mint 10 000 tudományos kutatóval, akik 300-nál is több kutatólaboratóriumban dolgoznak. Az innováció eredményeit alkalmazva az egyetemen évente 100 start-up céget alapítanak. A tárgyalás résztvevői a mostani kapcsolatfelvétel nyomán hosszútávú és eredményes oktatási, valamint kutatási együttműködésre látnak lehetőséget.

Gyógyszerésztudományi Kar

Megújult a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet Sürgősségi Osztálya

190 millió forint saját forrásból újíttotta fel a Fogorvostudományi Kar a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet Betegfelvételi és Sürgősségi Osztályát. Budapest egyetlen 24 órás sürgősségi fogászata havonta több mint ötezer pácienszt lát el. A hat hónapig tartó munkálatok során lecserélték a teljes gépparkot, bővítették a várótermet, ezen kívül új röntgenrészleggel és sorszámkiadó rendszerrel szerelték fel az osztályt.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

gük miatt mozgásképtelen rászorultak speciális fogászati ellátását.

Az átadó ünnepségen dr. **Sára Botond** is köszöntötte a megjelenteket. Józsefváros polgármestere arról beszélt, hogy a Semmelweis Egyetemmel kötött együttműködési megállapodásuk értelmében a kerületben lakók a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézetben vehetik igénybe az alapellátást. Hangsúlyozta, a felújításnak köszönhetően Józsefváros lakóinak javult az egészségbiztonsága, az osztályon jobb, 21. századi környezetben gyógyulhatnak.

Az FSZOI az ország egyetlen közalkalmazottakkal dolgozó közintézménye, mely a fogászati és szájsebészeti járóbetegellátás teljes spektrumát lefedi – mutatott rá köszöntőjében dr. **Kivovics Péter**. Az intézet igazgatója hozzátette: az osztály sürgősségi ellátási területe hivatalosan Budapest, de egyetemi intézményként az ország minden területéről érkeznek ide páciensek. Elmondta, hogy a sürgősségi osztályt több mint 50 évvel ezelőtt újítták fel utoljára, ezért a jelenlegi korszerűsítés időszerű volt. Kiemelte, a hat hónapig

A Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet (FSZOI) Betegfelvételi és Sürgősségi Osztálya kiemelt jelentőséggel bír az egészségügyi alapellátásban, hiszen Budapest egyetlen NEAK-finanszírozott, 24 órás fogászati osztályaként havonta több mint ötezer pácienszt látnak itt el, akik a legkülönbözőbb fogászati és szájsebészeti panaszokkal érkeznek – fogalmazott köszöntőjében dr. **Merkely Béla**. A rektor hozzátette: az intézetnek a fogorvosképzésben is fontos szerepe van, hiszen mind graduális, mind posztgraduális szinten elsődleges gyakorlóhelynek számít. A Semmelweis Egyetemen – fennállásának 250. akadémiái évében – olyan feltételrendszert kell kialakítani, amely a betegellátás, a klinikai, azaz gyakorlati oktatás, valamint a kutatás és innováció számára is új lehetőségeket terem – hangsúlyozta a rektor. Mint rámutatott, az egyetemi képzések hangsúlyában már most is a legjobbak között szerepel a Semmelweis Egyetem, a Fogorvostudományi Kar pedig az egyik legjobb minőségű gyakorlati képzést kínálja Közép-Európában, **Semmelweis Ignác** szellemiségét alapul véve azonban mindig jobbra kell válni. A mai napon ismét egy lépést tettünk abba az irányba, hogy az egyetem a világ top 100 felsőoktatási intézménye közé kerüljön – mutatott rá.

Dr. **Cserháti Péter**, az Egészséges Budapest Program koordinálásáért felelős miniszteri biztos örömet fejezte ki az FSZOI megújult Betegfelvételi és Sürgősségi Osztályának átadása kapcsán, valamint elismerően szólt arról, hogy a kar saját forrásból valósította meg a 190 millió forintos beruházást. Mint elmondta, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI) főigazgatójaként büszke az évek óta tartó szakmai együttműködésre, mely a Semmelweis Egyetemhez, egyebek mellett a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézethez fűzi. Elmondta, két éve az intézet munkatársai látják el az OORI helyszínén kialakított fogorvosi rendelőben a betegség-

tartó felújítás során kicserélték a teljes gépészetet, burkolatokat, és megújították a gépparkot, akadálymentesítették az osztályt, a várakozási idő tervezhetőségének érdekében sorszámkiadó rendszert vezettek be, a most kiépített új röntgen részlegnek köszönhetően pedig részben tehermentesíteni tudják a Radiológiai Osztályt. Az igazgató beszédében köszönetet mondott a Fogorvostudományi Karnak a finanszírozásért, valamint az intézet összes dolgozójának, akik lehetővé tették, hogy az átépítés hat hónapja alatt is zavartalanul folyhatott az intézet oktatási, gyógyítási és kutatási tevékenysége.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Családbarát szülészeti fejlesztések a Semmelweis Egyetemen

Közel 500 millió forintot nyert el a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája és I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikája az Emberi Erőforrások Minisztériuma országos, családbarát szülészeti kialakítását célzó pályázatán. A forrásból több anya-, baba- és családbarát fejlesztés indulhat a két klinikán.

Az elnyert mintegy félmilliárd forintból 3 telephelyen olyan infrastruktúrális beruházások és eszközbeszerzések valósulhatnak meg, amelyek a legkorszerűbb, családbarát környezet kialakítását, fejlesztését segítik a szülészeti osztályokon, valamint a kor- és újszülöttellátásban – mondta dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes, a Klinikai Központ elnöke. Az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikai igazgatója kitért arra is, hogy a klinika neonatológiai osztályán két nagyobb fejlesztést terveznek. Az előtér átalakításával szeretnék a beteg kor- és újszülöttekhez érkező édesanyák számára pihenési, átvételezési lehetőséget biztosítani. Emellett a baba-mama szobákat is korszerűsítik, hogy az édesanya együtt lehessen a koraszülött intenzív osztályon fekvő gyermekével, tudja szoptatni, vagy akár hazamenetel előtt megtanulhassa az ellátással kapcsolatos fontosabb feladatokat.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikai mindkét telephelyét érinti a támogatás – mondta dr. **Ács Nándor** megbízott igazgató. A klinika Baross utcai részlegén 5 darab egyágas szülőszobát alakítanak ki, olyan kiszolgáló helyiségekkel, amely a családok megítélhető együttélését, az édesanya jelenlétét is tudják biztosítani. Az igazgató hangsúlyozta, a szülőszobák számának bővítése lehetővé teszi, hogy az ún. *aranyórát*, vagyis a szülést követő első egy-két órát minél nyugodtabb körülmények között tudja együtt

tölteni az édesanya újszülött gyermekével és az édesapával. Az Üllői úti részlegen szintén tovább bővül a szülőszobák száma, emellett egy jelentős *rooming-in* fejlesztés valósul meg, vagyis olyan baba-mama barát szobákat hoznak létre, ahol az édesanyák folyamatosan együtt lehetnek az újszülöttjükkel.

Az igazgató szerint a mai kor igényeinek megfelelően fontos, hogy szülés közben és azt követően is szép, nyugodt és komfortos körülményeket tudjanak biztosítani. A klinika 70 millió forint értékben a szüléshez és az azt követő időszakhoz szükséges eszközöket is beszerez, így például új szülő- és újszülött ágyakat vásárolnak.

A *Családbarát, családközpontú szülészeti és koraszülött intenzív ellátás infrastruktúrális feltételeinek fejlesztése* című, országos pályázatot tavaly írta ki az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI), amely az elnyert támogatásról a közelmúltban küldött értesítést. Dr. Szabó Attila hangsúlyozta: a fenntartónak köszönhető támogatás segíti **Semmelweis Ignác** elveihez méltó módon fejleszteni a szülőszobai és az újszülött ellátást, valamint a családbarát szemlélet minél erősebb megjelenését az egyetemen.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A női szívinfarktus veszélyeire hívták fel a figyelmet

Az infarktus okozta halálozási arány magasabb a nők körében, mint a férfiaknál, aminek egyik fő oka, hogy a nők sokszor később azonosítják a tüneteket, ezek nem mindig egyértelműek, és így több idő telik el a panaszok megjelenése és a mentő hívása között – erre hívta fel a figyelmet az egészségügyért felelős államtitkárság nőnapj sajtótájékoztatóján.

Magyarországon a szívinfarktusban meghalt nők aránya magasabb, mint a férfiaké, a menopauza után lévő nők esetében pedig még inkább ezt támasztják alá az adatok – hangsúlyozta dr. **Horváth Ildikó**, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egészségügyért felelős államtitkára. A nők általában panaszokat csak későn észlelik, későn kerülnek be az ellátórendszerbe, éppen ezért fontos hogy közismertek legyenek a női infarktusra jellemző tünetek, mint a mellkasi fájdalom, gyomorfájás, a légszomj, a verejtékezés, fáradtságérzés.

Dr. **Andréka Péter**, a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet megbízott főigazgatója egyebek mellett arról szólt, hogy a menopauzát megelőzően a hormonoknak védő funkciója van a szív- és érrendszeri betegségekkel szemben, de csak azoknál, akik nem dohányoznak.

Dr. **Becker Dávid**, a Magyar Kardiológusok Társaságának főtárgyalója, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatóhelyettese kiemelte: komolyan kell venni a nők panaszait, akik tünetei közül sokszor hiányzik a nagyon erős mellkasi, megsemmisítő fájdalom. Az igazgatóhelyettes hangsúlyozta, a hosszabb hezitációs időszaknak jelentős szerepe van abban, hogy rosszabb a nők halálozási aránya.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/03/08/a-noi-szivinfarktus-veszelyeire-hivtak-fel-a-figyelmet/>

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Új végtaghosszabbítási eljárás az Ortopédiai Klinikán

Először végeztek csonton belüli eszközzel, a PRECICE mágneses végtaghosszabbító készülékkel végtaghosszabbítást a Semmelweis Egyetem Ortopédiai Klinikáján, amely hazai viszonylatban is az első ilyen beavatkozás volt. A bemutató műtétet a Londonból érkezett dr. Peter Calder hajtotta végre, majd a második beavatkozást már a klinika egyetemi tanársegédje, Dr. Domos Gyula végezte. A brit ortopédsebész kollégájával, dr. Robert Hillel érkezett a klinikára, aki speciális külső végtaghosszabbító készülékeket adott át adományként.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. Robert Hill, a londoni Great Ormond Street Hospital ortopédiai osztályának főorvosa speciális, Taylor végtaghosszabbító és végtagrekonstrukciós készülékeket adott át adományként a klinikának immár másodszor. A korábbi, 2013-as adományának köszönhetően 25 gyermeket és felnőttet operáltak meg az elmúlt években, az ő képeiből készült tablót ünnepélyes keretek között adták át a brit ortopédsebész professzornak. Az országban csak

az Ortopédiai Klinikán alkalmazott Taylor eszközrendszer különlegessége, hogy a hozzá tartozó szoftver segítségével modellezhetők a korrigálni kívánt végtagdeformitások, és pontosan megtervezhető a korrekció.

Az angliai stanmore-i National Royal Orthopaedic Hospitalból érkezett dr. Peter Calder a háromnapos látogatás során bemutató műtétet tartott a klinikán: először végzett Magyarországon csonton belüli végtaghosszabbító eszköz beültetését egy olyan betegen, akinek esetében 4 centiméteres különbség volt a két alsó végtag hossza között. A bemutatót követően dr. Domos Gyula, az Ortopédiai Klinika egyetemi tanársegédje elvégezte a második ilyen, magyar betegen végrehajtott műtétet.

Magyarországon eddig csak külső hosszabbító készülékekkel, a készülék egyes részeit összekötő rudak manuális állításával történt végtaghosszabbítás. Az új eljárás – amelynek az Ortopédiai Klinikára való bevezetése dr. Szőke György igazgató támogatásával valósult meg – lényegesen kisebb megterhelést jelent a betegnek, a csont fokozatos hosszabbítása külső mágneses vezérléssel történik.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/03/08/uj-csonton-beluli-vegtag-hosszabbitas-az-ortopediai-klinikán/>

Együttműködés az MH Egészségügyi Központtal

Közös oktatási és kutatási programok szervezéséről, a katasztrófavédelem-orvostan megerősítéséről szóló együttműködési megállapodást írt alá a Semmelweis Egyetem és a Magyar Honvédség (MH) Egészségügyi Központ. Az ünnepélyes aláírás apropóját az adta, hogy idén januárjában az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikán (AITK) belül létrejött az Önkéntes Egészségügyi Tartalékos Tanszéki Csoport.

A megállapodást dr. **Merkely Béla** rektor és **Kun Szabó István** vezérőrnagy, az MH Egészségügyi Központ parancsnoka írták alá. Az együttműködés legfontosabb célja az eddigi jó kapcsolat új szintre emelése a két intézményben folyó oktatási és tudományos partnerség összehangolásával, valamint az önkéntes egészségügyi tartalékos rendszer kiépítésével – mondta dr. Merkely Béla. Az együttműködés révén a katasztrófavédelem-orvostan megerősödése is várható, amely egy esetleges vészhelyzet során a magyar lakosság számára is fontos tényező – tette hozzá.

Kun Szabó István vezérőrnagy hangsúlyozta: az egyetemmel kötött partnerség célja, hogy a hadszíntéri orvoslás olyan szakemberekre támaszkodhasson, akik képesek bármilyen mostoha körülmények között egészségügyi feladatokat ellátni.

Dr. **Gál János**, az AITK igazgatója, az egyetem külügyi és stratégiai rektori biztosa kiemelte, létfontosságú, hogy a szakemberek a speciális feladatokra fókuszáló gyakorlati képzésben részesül-

jenek, hiszen a katasztrófa helyzetek még a legképzettebb orvosokat is megviselik. Dr. **Wikonkál Norbert**, az MH Egészségügyi Központ tudományos igazgatója arra emlékeztetett, hogy az egyetem gyakorló kórházaként a Honvédkórház már évek óta közreműködik az oktatásban, most ebben új távlatok nyílnak. Dr. **Kopcsó István** orvos-dandártábornok, az MH egészségügyi főnöke úgy fogalmazott: a 2011-ben, a NATO Katona-Egészségügyi Kiválósági Központtal aláírt együttműködési megállapodás a mai nappal lett teljes.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/21/egyuttmukodesi-megallapodast-kotott-a-magyar-honvedseg-egeszseg-ugyi-kozpont-es-a-semmelweis-egyetem/>

Össejtek és regeneratív medicina a Semmelweis Egyetemen

Az össejtek és regeneratív medicina témakörében a Semmelweis Egyetemen folyó kutatásokat ismertették a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikán rendezett egynapos szimpóziumon. Az előadók prezentációi a teljes szervrendszert lefedték.

Dr. **Merkely Béla** rektor, a klinika igazgatója megnyitójában hangsúlyozta, hogy a helyszín ellenére számos diszciplína szerepel az előadások témái között. Az egyetemen a kutatásoknak translációs irányba kell fordulnia – hangsúlyozta a rektor, amihez fontos, hogy az elméleti intézetek közeledjenek a klinikákhoz, ez a rendezvény pedig lehetőséget ad a kutatóknak, hogy jobban megismerjék egymás munkáját. Az akkreditált PhD-kurzusként is meghirdetett program szervezői dr. **Földes Gábor**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika docense, az Össejtlaboratórium és munkacsoport vezetője, valamint **Pahor Nikolett** biotechnológus voltak. Mint arról Pahor Nikolett lapunknak beszámolt, elsődleges céljuk volt eszmecserét kezdeményezni azokkal a kutatókkal, akik hozzájuk hasonlóan szintén az össejtek és regeneratív medicina témakörében végeznek kutatómunkát. Örömet fejezte ki a várakozáson felüli érdeklődésért, és kiemelte, hogy az előadások a teljes szervrendszert lefedték, így nagyon változatos prezentációkat hallgathattak meg a PhD-hallgatók és az érdeklődő kutatók.

Az előadók között volt dr. **Enyedi Balázs** (Élettani Intézet), dr. **Földes Gábor** (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika), **Széky Balázs** (Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika), dr. **Dénes Ádám** (MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet), dr. **Nagy Nándor** (Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet), dr. **Réthelyi János** (Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika), dr. **Király Ákos** (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika), dr. **Fazakas János** (Transzplantációs és Sebészeti Klinika), dr. **Lacza Zsombor** (Klinikai Kísérleti Kutató Intézet, OrthoSera), dr. **Nagy Krisztina** (Orálbiológiai Tanszék) és dr. **Hangody László** (Traumatológiai Tanszék).

Keresztes Eszter

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/21/ossejtek-es-regenerativ-medicina-a-semmelweis-egyetemen/>

Több mint 300 résztvevő a Fűvészkerti Urológus Napokon

Az idén 32. alkalommal megrendezett Fűvészkerti Urológus Napokon (FUN) több mint háromezren vettek részt, mintegy húsz tudományos előadás hangzott el és 15 posztert mutattak be. A kétnapos rendezvény alapvető törekvése a hazai urológusok továbbképzése, a fiatal szakorvosjelöltek oktatása.

A Semmelweis Egyetem Urológiai Klinikájának továbbképző kongresszusa Magyarország második legnagyobb urológiai témájú rendezvénye, amely a szakterület teljes palettáját érinti – hangsúlyozta a kétnapos rendezvény megnyitóján dr. **Nyírády Péter** klinikaigazgató. A program dr. **Ács Nándor**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatójának előadásával kezdődött, aki az urológia és a nőgyógyászat határterületeiről beszélt. A résztvevők összesen mintegy húsz tudományos előadást hallgathattak meg, a poszterszekcióban pedig 15 előadást mutattak be.

A kongresszuson beszámoltak többek között a különböző húgyúti gyulladásokról, a prosztatata jó- és rosszindulatú megbetegedéseiről, továbbá a vizelettartási elégtelenség és a túlműködő hólyag szindróma is szóba került, érintették az endourológiai beavatkozásokat, illetve a laparoszóka szerepét és jövőjét az urológiában. A hagyományokhoz híven a hazai előadók mellett neves külföldi urológusok is színesítették a programot, idén dr. **Bálint Lóránt** és dr. **Szabó József** Székelyudvarhelyről a prosztatata adenoma nem várt kimeneteléről tartott előadást, dr. **Karabinos Kinga** Marosvásárhelyről pedig az ureterorenoszkópos beavatkozásokról és azok infektív körülményeinek összehasonlításáról adott nemzetközi kitekintést. A szintén hagyományossá vált *bon-bon szekcióban* minden évben egy ismert embert hívnak meg, idén dr. **Bánáti János**, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke

beszélt az életéről, pályaválasztásáról, illetve bemutatta a kamara működését is.

Dr. Nyírády Péter lapunknak elmondta, kiemelt hangsúlyt fektetnek a következő urológus generáció minél jobb felkészítésére és képzésére, ezért a rezidensek, szakorvosjelöltek ingyenesen vehettek részt a FUN előadásain.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Több mint 380 előadás az idei TDK-Konferencián

Összesen 384 előadaskivonattal jelentkeztek a hallgatók az idei egyetemi Orvos-, Fogorvos- és Gyógyszerésztudományi Diákköri Konferenciára, az ünnepélyes díjátadón pedig több mint 200 előadást jutalmaztak.

Az ünnepélyes megnyitón dr. **Merkely Béla** rektor, a Tudományos Diákköri Tanács (TDT) leköszönő elnöke nyitó előadásában elnöksége 10 évének legemlékezetesebb pillanatait idézte fel. Mint fogalmazott: minden momentum, amikor elnökként segíteni tudta a tudományos diákköri munkát, fontos számára, de kiemelte a konferenciákat lezáró díjátadókat, amikor az adott év díjazottjait köszönthette. A rektor köszönetet mondott csapatának, többek mellett dr. **Káldi Krisztina** alelnöknek, az Élettani Intézet docensének, akinek a megnyitó keretében Pro Universitate Érdemrend díjat adott át az elmúlt tíz évben végzett kiemelkedő szakmai tevékenységéért.

Az elmúlt időszakban az előadások száma stabil volt, kismértékben emelkedett, ugyanakkor a színvonal jelentősen nőtt, ami a díjazottak számában is megmutatkozik – összegzett a rektor.

A célesemény minden esetben a két évente megrendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy a társegyetemek segítségével sikerült elérni az országos verseny orvos- és egészségügyi tudományi szekciójának bővítését. Dr. Merkely Béla kiemelte, hogy a tudományos diákkör a legfontosabb alapja a Semmelweis Egyetemen működő műhelyeknek.

A TDT új elnöke, dr. **Szijártó Attila**, az I. Sz. Sebészeti Klinika docense a megnyitón úgy fogalmazott: nagy feladat áll előttük, hogy megtartsák az elért színvonalat. Bemutatta elnökhelyettesét, dr. **Radovits Tamást**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika docensét, valamint dr. **Fülöp András**t, az I. Sz. Sebészeti Klinika rezidensét, aki a titkári feladatokat látja el. Mint elmondta, a

jelenlegi struktúra és minőség megtartása mellett a jövőbeli tervek között szerepel az angol és német nyelvű programban részt vevő hallgatók erőteljesebb bevonása a diákköri munkába. Emellett egy kötetlenebb hangvételű tavaszi rendezvénnel, valamint tanulmányi fejlesztéssel is készülnek; módszertani, biostatistikai és prezentációs képességet fejlesztő kurzus indul majd.

A megnyitón átadták többek között a Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő, a Kiváló Diákkörös díjakat és az első szerzős publikáció megjelenéséért járó elismeréseket. A hat Kiváló Tudományos Diákköri Nevelő egyike, dr. **Maurovich-Horvat Pál** *A szívinfarktus előrejelzése képi biomarkerek segítségével* címmel tartott előadást. Az idei egyetemi TDK-konferencián 91 előadás végzett az első helyen, második helyezéért járó díjat 68-an vehettek át, míg 52 3. helyezett lett. Kiosztották ezek mellett a szakmai társaságok különdíjait, továbbá a kongresszussal egy időben tartott három gyakorlati verseny, a Sebészeti Manuális Verseny, a Kabay János Gyógyszerészeti Gyakorlati Verseny és a Bánóczy Jolán Gyakorlati Fogorvosstanhallgatói Verseny elismeréseit. Az OTDK-ra – mely idén április 23-26 között lesz Debrecenben – 71 előadást jelöltek és további 38-at javasoltak.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében és a díjazottak listája a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/13/tobb-mint-380-eloadas-az-idei-tdk-konferencian>

Kiváló Tudományos Diákköri Nevelők

- Dr. **Benedek Csilla** (Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszék)
 Dr. **Görbe Anikó** (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet)
 Dr. **Lotz Gábor** (II. Sz. Patológiai Intézet)
 Dr. **Maurovich-Horvat Pál** (Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika)
 Dr. **Szigeti Krisztián** (Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet)
 Dr. **Várbíró Szabolcs** (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika)

A Semmelweis Egyetem Kiváló Diákkörösei

- Dr. **Szanyi Szilárd** – Témavezető:
 dr. **Szmola Richárd**, dr. **Langer Róbert**
 Dr. **Fésüs Viktória** – Témavezető: dr. **Bödör Csaba**
 Dr. **Beliczai-Marosi Gabriella** – Témavezető: dr. **Kiss Levente**, dr. **Maurovich-Horvat Pál**
 Dr. **Bárczi Enikő** – Témavezető: dr. **Müller Veronika**
 Dr. **Iványi Dóra** – Témavezető: dr. **Kivovics Péter**

Dr. **Panta Cecília Rita** – Témavezető:
 dr. **Benyó Zoltán**, dr. **Ruisanchez Éva**

Dr. **Aczél Dóra Tímea** – Témavezető:
 dr. **Turu Gábor**, dr. **Tóth András**

Dr. **Vajk Dóra** – Témavezető: dr. **Mészáros Tamás**, dr. **Csala Miklós**, dr. **Jermendy Ágnes**

Dr. **Keller Dávid** – Témavezető: dr. **Dobolyi Árpád**

Dr. **Simon Judit** – Témavezető: dr. **Maurovich-Horvat Pál**, dr. **Gara Edit**, dr. **Zádori Zoltán**

Dr. **Bodor Zsanett** – Témavezető: dr. **Benedek Csilla**, dr. **Kovács Zoltán**
 Dr. **Kubik Anna Zsófia** – Témavezető: dr. **Borka Péter**

A 2018. évben első szerzős publikációért díjazottak

- Bacsárdi Anna** – dr. **Hagymási Krisztina** diákköröse
Bátai Bence – dr. **Bödör Csaba** diákköröse
Mendik Péter – dr. **Csermely Péter** és dr. **Veres Dániel** diákköröse
Molnár András – dr. **Szirmai Ágnes** diákköröse
Nyíró Judit – dr. **Hegedűs Katalin** és dr. **Hauser Péter** diákköröse

Az eddigi legnagyobb nemzetközi TDK-konferencia volt az idei

Rekordszámú nemzetközi előadóval és résztvevővel rendezték meg idén az egyetemen a Semmelweis International Students' Conference nevű nemzetközi konferenciát, a hagyományoknak megfelelően a magyar nyelvű TDK-val párhuzamosan. 10 országból összesen 68 előadással érkeztek a hallgatók. A program megnyitóján dr. Merkely Béla rektor és dr. Szijártó Attila TDT elnök mellett köszöntőt mondott dr. **Igor E. Jeszaulenko**, a Voronyezsi Állami Orvostudományi Egyetem rektora, aki egy nagyobb delegáció vezetőjeként érkezett az orosz egyetem képviselőjében az eseményre. A megnyitó vendégelőadói között volt dr. **Karl J. Oldhafer**, az egyetem Asklepios Campus Hamburgba kihelyezett képzésének dékánja, dr. **Ivan P. Moshurov**, a voronyezsi Klinikai Onkológiai Központ főorvosa és dr. **Várbíró Szabolcs**, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika docense.

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/14/az-eddigi-legnagyobb-nemzetkozi-tdk-konferencia-az-idei/>

A megújuló curriculumról tartott hallgatói fórumot az egyetem rektora

Az oktatás strukturális átalakításával kapcsolatban kérdezhették a hallgatók dr. Merkely Bélát a Hallgatói Önkormányzat (HÖK) által szervezett interaktív fórumon. Az egyetem rektora röviden összefoglalta a curriculum átstrukturálásának terveit, beszélt az oktatásban várható reformokról is.

A második alkalommal megszervezett hallgatói fórum központi témája ezúttal a hallgatókat leginkább érintő és érdeklő kérdés, az oktatás strukturális átalakítása volt. Dr. Merkely Béla kiemelte, a HÖK által szervezett fórumoknak kiemelt jelentősége van, a hallgatókkal történő folyamatos egyeztetés ugyanis fontos pillére a jövőbeni reformok bevezetésének, az első nagy lépés a curriculum átalakításához. Beszédében hangsúlyozta, ez év szeptemberében a Semmelweis Egyetem a 250. akadémiái évébe fordul, és a jubileumi év a következő negyed évezredet alapjaiban fogja megváltoztatni, hiszen a Szegedi, a Pécsi és a Debreceni Tudományegyetemmel összhangban és egyetértésben megtörténik az első nagy curriculum-reform az orvostudományban.

A rektor összefoglalójában hangsúlyozta, bár az elméleti oktatás magas színvonalú a Semmelweis Egyetemen, a fejlődés útjára csak úgy lehet rálépni, ha a gyakorlati oktatás felzárkózik az elméleti képzés minőségéhez, és jobban egymásra épül a két terület. Elmondta, hosszú ideje vizsgálják és elemzik a Times Higher Education (THE) világrangsor első 100 intézményének curriculumát, és a tapasztalatok alapján egyértelmű, hogy nem lehet tovább folytatni az elmúlt 40-50 év gyakorlatát. Kiemelte: a hagyományok arra jók, hogy kiinduljunk belőlük, de nem szabad csupán ismételni a berögzött gyakorlatokat. Az egészségügynek olyan orvosokra van szüksége, akik megfelelő elméleti alapon, de valódi klinikai gyakorlattal rendelkeznek. A cél, hogy az oklevél kézhezvételét követően a maximum ötéves posztgraduális szakaszba belépve már valóban az adott szakorvosi képzés elméletét és manuális részleteit tanulják a hallgatók – részletezte a rektor. Az orvostudomány megújult hatéves curriculumja két év elméletből, egy átmeneti évből és három év klinikumban eltöltött szakaszból épül majd fel. Utóbbi közvetlenül a betegágy melletti, döntően tömbösített gyakorlati oktatást takar, ahol az elméleti alapokat csupán felfrissítik – fogalmazott a rektor. Dr. Merkely Béla összefoglalójában az első két évben tapasztalható magas bukási arányokra is kitért, mely szerint annak köszönhető, hogy a tananya-

Foto: Kovács Átila – Semmelweis Egyetem

got olykor nem megfelelő módszerekkel és nem kellő hatékonysággal tanítják a képzés során, az egyik legnagyobb problémát pedig a tananyag mennyiségében látja. Nem a mennyiség jelzi a képzés minőségét, sokkal inkább a lényeg kiragadása és a fontos, klinikumban is hasznosítható ismeretek elmélyítése képezheti a fejlődés alapját – vélekedett.

A rektor összefoglalóját követően a fórum interaktívan folytatódott, a hallgatók elsősorban a curriculum strukturális átalakításának részleteiről, a többi kart érintő reformokról, illetve a Semmelweis XXI. Fejlesztési Projekt kapcsán várható változásokról, fejlesztésekről tettek fel kérdéseket.

Dr. Merkely Béla a fórum végén felhívta a hallgatók figyelmét a Semmelweis Labre, elmondta, hogy az egyeztetéseken résztvevő hallgatókon keresztül ezután is eljuttathatják észrevételeiket, javaslataikat a curriculum-reform kapcsán, illetve kérdőívek formájában hamarosan széleskörű hallgatói konzultáció indul az egész egyetemen.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Tudományos Diákkörök Konferenciája az ETK-n

Huszonhét alap- és mesterképzésben tanuló hallgató összesen 20 előadással, azaz egyéni vagy társszerzős tudományos kutatással jelentkezett az Egészségtudományi Karon (ETK) 41. alkalommal megrendezett Tudományos Diákkörök Konferenciájára. A programot dr. **Nagy Zoltán Zsolt**, az ETK dékánja és dr. **Dörnyei Gabriella** tudományos dékánhelyettes nyitotta meg, akik köszönetet mondtak az oktatóknak és témavezetőknek is, amiért évről-évre színvonalasan felkészítik hallgatóikat a konferenciára. – Szeretnénk arra ösztönözni hallgatóinkat, hogy kóstoljanak bele a tudományos munkába, és mutassák meg magukat a TDK-konferencián, mert nincs vesztenivalójuk, csak értékes emberi és szakmai támogatást kaphatnak a rendezvényen – fogalmazott a dékán.

A neves szakemberekből álló bírálóbizottság döntése alapján két kutatás nyerte el a TDT különdíját és az emléklapok, továbbá két év viszonylatában összesen 13 előadás, ebből idén hét, jutott

tovább az idei OTDK-ra. Kiosztották a tanszékek által adományozott szakmai különdíjakat is. Különdíjat több cég, illetve szakmai szervezet is felajánlott, tudományos munkája alapján minden előadó vehetett át díjat.

Ebben az évben a Fizio-terápiás Tanszékről öt, a Dietetikai és Táplálkozástudományi Tanszékről, illetve a Morfológiai és Fiziológiai Tanszékről négy-négy, a Család- és Gondozási Módszertani Tanszékről, az Egészségtudományi Klinikai Tanszékről és a Társadalomtudományi Tanszékről egyaránt két, míg az Epidemiológiai Tanszékről egy előadás hangzott el az egész napos konferencián.

A cikk teljes terjedelemben, valamint a díjazottak listája a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/03/07/tudomanyos-diakkorok-konferenciaja-az-etk-n-2/>

Wörwag Kutatási Díjat vehetett át dr. Nádasdi Ákos PhD-hallgató

A II. Sz. Belgyógyászati Klinika PhD-hallgatója, dr. **Nádasdi Ákos** nyerte el a Wörwag Kutatási Díjat, amelyet az idén második alkalommal adtak át a XX. Budapesti Diabetes Szimpózium keretein belül. A 2017-ben alapított, egymillió forintot pénztudalommal járó elismerést A cukorbetegség és bizonyos hasnyálmirigy, illetve májbetegségek kapcsolata című kutatásáért vehette át.

A fiatal kutató díjnyertes kutatásában azt vizsgálja, hogy a 2-es típusú cukorbetegség és a nem alkoholos zsírmájbetegség közötti ismert szoros összefüggést miként befolyásolják a genetikai tényezők. A két kórállapot gyakran társul és az egyik megléte egyúttal a másik kialakulásában is kockázatot jelent. Mindkét gyakori betegség hátterében komplex genetikai és nem genetikai hajlamosító tényezők állnak – ismertette dr. Nádasdi Ákos. A jelenleg is zajló vizsgálatba a terhességi cukorbetegséggel korábban diagnosztizált, emiatt későbbiekben a 2-es típusú cukorbetegség kialakulására magas kockázatú nőket vonnak be. Az eddigi eredmények alapján elmondható, hogy a korábban terhességi cukorbetegség alatt rendelkezőkben gyakran kimutathatók a cukorbetegséget megelőző állapot anyagcsere jellemzői, sőt 2-es típusú diabetes is megjelenik – összegezte a kutató. Ezzel párhuzamosan a májban már viszonylag korán kóros zsírfelhalmozódás mutatható ki, és ezt a vizsgált génvariáns jelenléte is befolyásolja, továbbá az anyagcsere-jellemzők és a zsírosodás mértéke közötti kapcsolatot jelentősen módosítja – fűzte hozzá. A hasnyálmirigy zsírtartalma is összefüggést mutat egyes anyagcsere paraméterekkel. Dr. Nádasdi Ákos kiemelte: a projekt egy nagyobb nemzetközi kutatás folytatásaként valósult meg. Dr. Nádasdi Ákos a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán végzett, PhD-tanulmányait 2016-ban kezdte meg az egyetem Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolájában, kutatómunkáját a II. Sz. Belgyógyászati Klinika Anyagcsere munkacsoportjában végzi dr. **Firneisz Gábor** témavezetésével.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Kitüntetés Kató Ibolyának, a PAK partnerintézménye vezetőjének

Dizseri Tamás Szeretetszolgálati Díjat vehetett át **Kató Ibolya**, a Pető András Kar (PAK) erdélyi konduktorképzésének koordinátora, az illyefalvi Keresztyén Ifjúsági és Diakóniai Alapítvány vezetője. A díjátadón a kart dr. **Zsebe Andrea** dékán és **Feketéné dr. Szabó Éva** dékánhelyettes képviselte. **Balog Zoltán** miniszterelnöki biztos, a Protestáns Fórum vezetője köszöntőjében ismertette: az elismerést 2014-ben alapította a Bethesda Kórház, a Magyarországi Református Egyház (MRE) zsinata, a Dunamelléki Református Egyházkerület és a német-ajkú protestáns gyülekezet fóruma. A díj célja, hogy minden év januárjában, dr. Dizseri Tamás halála évfordulójának hónapjában, elismerésben részesítsenek egy olyan személyiséget, aki a Bethesda Kórház volt főigazgatójának lelkületével, példamutatón szolgálja a beteg, elesett emberek ügyét, egyszerre gyógyítva szeretettel azok testét és lelkét.

Vona Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/19/kituntetest-vehett-at-a-peto-andras-kar-partnerintezmenyek-vezetoje/>

Új kancellári biztosi megbízás Mészáros Istvánnak

Kancellári biztosnak nevezte ki dr. **Szász Károly** kancellár **Mészáros István**, a Biztonságtechnikai Igazgatóság vezetőjét a 2019. február 11. és 2020. január 31. közötti időszakra, a Kútvölgyi Klinikai Tömb átköltöztetésével összefüggésben. Mészáros István feladata lesz kancellári biztosként irányítani azoknak a műszaki és szervezési feladatoknak az elvégzését, amelyek a Kútvölgyi Klinikai Tömb kapacitásainak a Belső és a Külső Klinikai Tömbben történő elhelyezéséhez, továbbá a Kútvölgyi Klinikai Tömbből való kiköltözéshez szükségesek. A Kútvölgyi Klinikai Tömb átköltöztetésének határideje 2019. december 31. A kancellár felkérte, hogy hozzon létre munkacsoportot a Beruházási és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság, a Kiemelt Beruházások Igazgatósága, a Vagyon- és Létesítménygazdálkodási Igazgatóság, a Szolgáltatási Igazgatóság, valamint az OFMI egy-egy részfeladat ellátásáért felelős munkatársaiból. A kancellár javasolta, hogy a Klinikai Központ illetékesét is hívják meg a munkacsoportba. Mészáros István korábbi kancellári megbízása értelmében a 2018. november 22-től 2019. május 31-ig terjedő időszakban a Pulmonológiai Klinika Tömb utcái épületben való elhelyezéséhez szükséges műszaki és szervezési feladatok elvégzését is irányítja.

Meghívó

dr. Dirk Bandorski habilitációs kollokviumára

A Semmelweis Egyetemen folyó habilitációs eljárás keretében tartandó nyilvános kollokviumon dr. **Dirk Bandorski** eddigi tudományos munkásságát ismertetik, vitatják meg és értékelik.

A kollokvium címe:

Arrhythmias in patients with pulmonary hypertension

Időpont: **2019. április 24., 14:00**

Helyszín:

SE ÁOK II. Sz. Belgyógyászati Klinika, A épület II. emelet (1088 Bp. Szentkirályi u. 46.)

Zukunft der Kooperation von Semmelweis Universität und Asklepios

*Im Rahmen eines dreitägigen Hamburg-Besuchs einer Delegation des Rektors der Semmelweis Universität wurde Mitte Februar ein Memorandum of Understanding zur Fortsetzung der erfolgreichen Kooperation nach 2023 unterschrieben. Im gleichen Monat hatte außerdem ACH Student **Richard Drexler** Gelegenheit, seine Forschungsergebnisse gleich auf drei Kongressen zu präsentieren.*

Erfolgreiche erste Gespräche mit der neuen Leitung der Semmelweis Universität

Die Teilnahme von hochrangigen Verantwortlichen der Semmelweis Universität am Asklepios Krebskongress 2019 in Hamburg und der anschließende dreitägige Hamburg-Besuch einer Delegation des Rektors boten Asklepios und dem Asklepios Campus Hamburg (ACH) Gelegenheit, strategisch wichtige und ergebnisreiche Gespräche mit der neuen Universitätsleitung zu führen. Konkret wurde ein Memorandum of Understanding durch den Rektor der Universität, Prof. Dr. med. **Béla Merkely** (Lehrstuhlleiter des Kardiovaskulären Zentrums) sowie dem Vorstand von Asklepios, **Kai Hankeln** (Vorstandsvorsitzender der Asklepios Kliniken GmbH & Co. KGaA) und Herrn Prof. Dr. med. **Christoph U. Herborn** (Vorstandsmitglied, CMO) unterzeichnet. Beide Partner beurteilen die Kooperation positiv und streben daher eine Fortführung nach 2023 an, also nach dem Auslaufen der aktuellen Verträge. Ein Folgevertrag soll möglichst zügig verhandelt und unterzeichnet werden. Es bestand Einigkeit darin, dass die Kooperation noch viel Potenzial enthält, das im beiderseitigen Interesse genutzt werden soll.

Bei allen Gesprächen wurde klar, welche ehrgeizigen Ziele sich die Semmelweis Universität unter dem neuen Rektor im Blick auf die maßgeblichen internationalen Hochschulrankings gesetzt hat und was sie dabei von ihrem Partner Asklepios und ihrer Niederlassung ACH gerade auch im Bereich Forschung, wissenschaftliche Aktivitäten und Publikationen erwartet. Dieses Anliegen traf in Hamburg auf Verständnis, zumal es mit den Wünschen vieler ACH Studierenden und Dozenten sowie den entsprechenden aktuellen Anstrengungen des ACH konvergiert. Allerdings traf es auch auf die Forderung, zu diesem Zweck die Promotion (Dr. med.) an der Semmelweis Universität zu ermöglichen, die Habilitation dem deutschen Verfahren und Titel (Privatdozent/PD) anzugleichen und die Anforderungen an eine Professur denen einer deutschen apl. Professur anzunähern.

Auf dem Besuchsprogramm für die Delegation des Rektors stand neben zahlreichen Gesprächen und neben Führungen durch ver-

schiedene Kliniken und Abteilungen auch ein Besuch beim ACH, unter anderem für einen Termin der Delegation mit den Jahrgangssprechern. Diese zeigten sich im Anschluss sehr erfreut über das Interesse der neuen Verantwortlichen der Semmelweis Universität an einem offenen, auch konstruktiv-kritischen Austausch z.B. über das Curriculum oder über regulatorische und administrative Themen in der Zusammenarbeit zwischen der Semmelweis Universität in Budapest und ihrer Niederlassung in Hamburg. Die entspannte und zugleich konzentrierte Atmosphäre, getragen vom verbindenden Interesse an Qualität, Innovation, Weiterentwicklung und an einem Kennenlernen auf Augenhöhe, war ein bemerkenswertes durchgängiges Merkmal der drei Tage, die von beiden Seiten positiv bewertet wurden.

Informationen zu den Stationen, zu weiteren konkreten Ergebnissen der Gespräche sowie die Namen der Delegationsteilnehmer finden sich unter **www.asklepios.com/ach**.

ACH Student referiert bei drei Kongressen

Anfang Februar hat ACH Student **Richard Drexler** (10. Semester) die aktuellen Forschungsergebnisse seiner Diplom- und anschließend Doktorarbeit auf der Students Conference in Budapest, auf dem Asklepios Krebskongress in Hamburg sowie auf dem Kongress des Deutschen Pankreasclubs in Göttingen präsentiert. Sein Thema: *An immunohistochemical analysis of heat shock protein 27 in pancreatic ductal adenocarcinoma*.

Richard Drexler schätzte gerade die Möglichkeit zur aktiven Teilnahme an der Students Conference der Semmelweis Universität sehr: *Es war für mich ein starker Anreiz, mit anderen Studierenden aus zahlreichen Ländern an meiner Stamm-Uni in einen wissenschaftlichen Austausch zu treten. Dabei konnte ich unter anderem zeigen, dass am ACH auch experimentelle Forschung betrieben wird. Die Bewerbung für Präsentationen bei zwei weiteren europäischen Kongressen im Sommer 2019 hat der 24-Jährige bereits eingereicht.*

Könyvbemutatóval egybekötött szakmai napot tartottak az ETK-n

Hatodik alkalommal rendezte meg immár hagyományossá vált Oktatás- és Kutatásmódszertani Szakmai Napját az Egészségtudományi Kar (ETK) Társadalomtudományi Tanszéke. A könyvbemutatóval egybekötött rendezvényen idén a családtudományi kutatásoké volt a főszerep.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Dr. **Vingender István**, az ETK oktatási dékánhelyettese köszöntőjében hangsúlyozta: az oktatásmódszertani és aktuális kutatómódszertani problémákat körbejáró rendezvény gazdagítja a kar életét. A dr. **Feith Helga Judit**, a Társadalomtudományi Tanszék vezetőjének szerkesztésében megjelent Társadalom, család, egészség című könyvet dr. **Pethesné Dávid Beáta**, az Egészségügyi Közzolgálati Kar (EKK) Mentálhigiéné Intézetének igazgatója mutatta be. A kiadvány célja, hogy képet adjon az egészségügyi hivatás gyakorlása során releváns, olykor nélkülözhetetlen családtudományi ismeretekről, melyek az egészségtudományi képzésben résztvevő hallgatókon túl, valamennyi szakterület

számára fontosak – mondta. Az egészségügyi gondozás és prevenció szak Védőnő szakirányán folyó Családtudományi alapismeretek kurzushoz kapcsolódóan megjelent tankönyv az ETK több tanszékének közös munkája nyomán jött létre, mely szerteágazó témákat jár körül, úgy, mint az epigenetika, a fenntartható társadalom, a jog, a családpszichológia, családpedagógia, az addiktológia, gyermekvédelem, vagy a szociálpolitika. Dr. Pethesné Dávid Beáta hangsúlyozta: nagyon fontos feladat a leendő egészségügyi dolgozók érzékenyítése és empátikussá tétele a társadalmi problémák iránt, melyet az új tankönyv is kiemel.

A rendezvénnyel a társadalomtudomány iránt érdeklődő oktatókat, kutatókat szeretnénk közelebb hozni egymáshoz, egy olyan párbeszédet teremtve, ahol megismerhetik az új oktatásmódszertani és kutatási eljárásokat, eredményeket, megoszthatják egymással tapasztalataikat – hívta fel a figyelmet **Nagy Éva**, a Társadalomtudományi Tanszék adjunktusa. A szakmai nap előadásait úgy válogatták össze, hogy azok valamilyen módon kapcsolódtak a bemutatott tankönyv egyes fejezeteihez, az előadók között szerepelt több szerzőtárs is – ismertette az adjunktus.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/14/konyvbemutatoval-egy-bekotott-szakmai-napot-tartottak-az-etk-n/>

Teltházas szakmai konferencia a Pető András Karon

Egy négyrészes előadás-sorozat második rendezvényeként ismerkedhettek meg az érdeklődők a mozgássérültek részére elérhető terápiákkal és eljárási lehetőséggel a Pető András Kar (PAK) Pedagógiai Intézete által szervezett szakmai konferencián.

Megnyitó beszédében **Makk Ádám**, a PAK Egységes Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézetének igazgatója hangsúlyozta: a szakmaközi együttműködés erősítésének kiemelt eseménye a konferencia. Reményét fejezte ki, hogy ez az előadás-sorozat nemcsak a szakemberek, hanem az érintett szülők számára is támpontokat, új ismereteket adhat a gyermekük vagy hozzátartozójuk számára elérhető terápiás módszerekről és lehetőségekről. A rendezvényen több mint 130-an vettek részt, jelen voltak oktatók, konduktorok, szülők, valamint a társszakmák képviselői.

Mátyásiné Kiss Ágnes, a PAK Pedagógiai Intézetének igazgatója az Anat Baniel *NeuroMovement* terápiáról tartott előadást. A vendégelőadók közül elsőként **Kisné Cziráj Zsuzsa**, a BLISS Alapítvány konduktor igazgatója mutatta be az alkalmazott alapozó terápiát konduktori nézőpontból, majd a GEM Kognitív Kliniká-

ról **Szabó Nóra** és **Lábas Eszter** konduktorok beszéltek a TOMATIS programról. **Katona Enikő** szomatopedagógus, az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet Hidroterápiás Központ képviselőjében a Halliwick terápiáról beszélt, **Kanyó Ildikó**, a Physiovit Kft. munkatársa a kinesiotope (kinesiotapas) gyakorlati alkalmazásait mutatta be. A Borsóház gyógytornásza, **Fetter Fruzsina** részletesen szólt a Therasuit, Theratogs, illetve a Spider eszközök használatáról intenzív terápia során. Dr. **Donauer Nándor**, neuropszichológus a szenzoros integrációs terápia (Ayres terápia) elméleti háttéréről adott elő, **Bösenbacher Tímea** konduktor, az Újbudai FejlesztőHáz vezetője a szenzoros integrációs terápia gyakorlati alkalmazását mutatta be.

Mátyásiné Csizy Csilla, Muzslai-Bízik Hanna

Pető András Kar

Tizedik alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Semmelweis Karnevált

Idén 17 ország képviseltette magát a Semmelweis Egyetem legnagyobb nemzetközi hallgatói eseményén, a Nemzetközi Semmelweis Karneválon, amelyet tizedik alkalommal rendeztek meg,

A Nagyvárad téri Elméleti Tömbben dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes tartotta a nyitóbeszédet a több mint 2000 résztvevőnek, akik között a hallgatók mellett jelen voltak egyetemi vezetők és oktatók, valamint több ország nagykövete is. Köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy 30 éve kezdődött meg az angol nyelvű oktatás az egyetemen, míg németül már 36 éve vehetnek részt külföldi diákok a képzéseken. Az előttünk álló 250. jubileumi év során a következő negyed évezredet alapozzuk meg, melynek részeként a hazai társ egyetemnek bevonásával megtörténik az első nagy curriculum reform a magyar orvospépzésben – emlékeztetett. Hangsúlyozta, hogy ebben – csakúgy, mint a hallgatókat érintő egyéb kérdésekben – az egyetem a hallgatókra mint stratégiai partnerekre számít.

Dr. **Csala Miklós**, a Külföldi Hallgatók Titkárságának (KHT) igazgatóhelyettese, az angol nyelvű oktatás szervezője és szakmai koordinátora angol nyelven köszöntötte a megjelenteket. Beszédében annak a hitének adott hangot, hogy a különböző nemzetiségű diákok közötti erősebb együttműködés mindenkinek előnyös, ezért minden ez irányú kezdeményezés az egyetem részéről támogatásra számíthat.

A Semmelweis Egyetem igazi nemzetközi egyetemnek számít és szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hogy tagjai vagyunk egy valódi multikulturális közösségnek, oktatók és hallgatók egyaránt – mondta német nyelvű köszöntőjében dr. **Müller Veronika**, a Pulmonológiai Klinika igazgatója, a KHT kinevezett rektori biztosa. Hangsúlyozta, hogy az egyetem célja olyan rendezvények támogatása, ahol a magyar és külföldi hallgatók egy közösségként ünnepelhetnek.

A karnevál megnyitó ceremóniájának részeként táncos és zenés produkciókat mutattak be a hallgatók, megjelenítve a különböző nemzeti kultúrák elemeit.

A Semmelweis Karnevál minden évben egy adott tematika köré szerveződik, idén ez a 70-es évek megidézése volt, mely a dekorációban és a zenei kínálatban is megjelent – mondta lapunknak **Merényi András**, aki **Makk Richárd**dal közösen a rendezvény szervezője volt.

A hagyományoknak megfelelően idén is megtartották a Multicultural Food Festivalt, ahol 17 nemzet ételkülönlegességeit, köztük például libanoni és jemeni ételeket, vagy épp a magyaros konyha jellegzetes fogásait mutatták be a hallgatók népviseletbe öltözve,

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

de idén először például orosz, ukrán és szerb ételek is szerepeltek a kínálatban.

A karnevált ezúttal is a legnagyobb hallgatói szervezetek, a Hallgatói Önkormányzat (HÖK), az Instruktör Öntevékeny Csoport (IÖCS) és a Deutschsprachige Studentenvertretung Semmelweis (DSVS) tagjai szervezték.

Deme Tamás

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

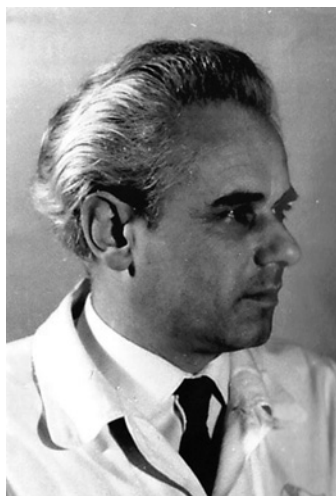
Képgaléria és cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/03/11/tizedik-alkalommal-rendeztek-meg-a-nemzetkozi-semmelweis-karnevalt/>

Mérföldkövek a hematológiában: dr. Kelemen Endre munkásságának kettős jubileuma

Dr. Kelemen Endre professzor 60 évvel ezelőtt fedezte fel a vérlemezkék szabályozásában alapvető szerepet játszó thrombopoetint és 45 éve végezte el az első hazai sikeres csontvelőátültetést a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikáján. E kettős jubileum alkalmat adott arra, hogy a Magyar Belgyógyász Társaság (MBT) dr. Kelemen Endre tiszteletére emlékérmet és díjat alapítson és a társaság lapja, a Magyar Belorvosi Archivum részletesen foglalkozzon a nemzetközileg is kiemelkedő belgyógyász-hematológus professzor munkásságával.

Dr. Kelemen Endre 1958-ban Szegeden fedezte fel az általa thrombopoetinnak elnevezett fehérjét, amely az emberi vérlemezkéképzést szabályozza. Az Amerikai Hematológiai Társaság megalapításának 50. évfordulóján a thrombopoetin sikeres szintézise kapcsán díszvendégként hívta meg és ünnepelte Kelemen Endre professzort. 1971-ben az I. Sz. Belgyógyászati Klinikán dr. Kelemen Endre végzett először haemopoetikus őssejtátültetést. Ismeretlen eredetű csontvelőelégtelenségben szenvedő nőbe ültetett

magzati máj és szikhólyag eredetű haemopoetikus őssejteket, amely a beteg gyógyulásához vezetett. 1974-ben az ő vezetésével történt az első magyarországi sikeres csontvelőátültetés. Eddig ismeretlen új módszert dolgozott ki a csontvelőátültetés előkészítésére, amely az egész szervezetet érintő sugárterhelést feleslegessé tette.

Az Oxford Press korszakos jelentőségű összefoglaló monográfiáját jelentette meg 1969-ben a hematológiai betegségek kórélettanáról és kezeléséről, a Springer Verlag pedig 1979-ben úttörő jelentőségű megfigyeléseit közölve, máig mértékadó kiadványában az embrionális vérképzésről. A Lancet Lifeline rovatában 1999-ben első magyar tudósként ismertették munkásságát és a hematológia területén végzett korszakos felfedezéseit.

Dr. Kelemen Endre a XX. század második felének legnagyobb, nemzetközi hírű magyar orvos-hematológusa volt, sajnálatos módon azonban az újabb orvosgeneráció nem ismeri sem nevét, sem munkásságát – hangsúlyozta dr. **Tulassay Zsolt**, a II. Sz. Belgyógyászati Klinika professor emeritusa. Az 1956-os forradalomban vállalt szerepe miatt átmenetileg börtönbe került, a szegedi egyetemről eltávolították, és az oktatástól is eltiltották. Mint dr. Tulassay Zsolt fogalmazott, a nemzetközi szakma ünnepelte, neve márkanévnek számított külföldön, munkásságát azonban a hazai hivatalos orvosi fórumok agyonhallgatták, személyét háttérbe szorították, elismerésre nem számíthatott. – Egyetemi magántanári kinevezést is csak Szegeden kapott és a Magyar Tudományos Akadémia sem választotta tagjai sorába. Aki azonban a közelébe kerülhetett, megtapasztalhatta elméje szárnyalását, kivételes tudását, gondolatai kristálytisztá logikáját, egyéniségének varázsát. Olyan munkatársi közösséget, iskolát alapított, amely máig ható erővel működik egykori munkatársainak gondolkodásában és tevékenységében – mondta dr. Tulassay Zsolt akadémikus,

aki az I. Sz. Belgyógyászati Klinikán évekig Kelemen professzor közvetlen munkatársaként dolgozott. Dr. Kelemen Endre hivatalos elismerésben csak a rendszerváltást követően részesülhetett, Széchenyi-díjat és a Magyar Tudományos Akadémia Eötvös József-koszorúját vehette át, személyiségének és felfedezéseinek bemutatásával azonban máig adós a hazai orvosi közvélemény – mutatott rá.

Kelemen Endre professzor munkásságának negyed százada a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikájához kötődik, ahova 1967-ben a klinika akkori igazgatójának, dr. **Magyar Imrének** a hívására érkezett. Dr. Tulassay Zsolt szerint az egyetemnek fontos feladata lenne a XX. század egyik legnagyobb magyar orvostudósa emlékének felidézése és méltó ápolása. A Magyar Belgyógyász Társaság küldetésének tartja, hogy dr. Kelemen Endre munkássága és személye az újabb orvosgenerációk számára is példaképpül szolgáljon. Ezért a 2018. novemberi 47. Nagygyűlést Kelemen Endre professzor emlékének szentelték, és a Társaság lapjának múlt évi utolsó száma a professzor munkásságáról részletes összefoglalót közöl – mondta dr. Tulassay Zsolt,

Dr. Kelemen Endre tárgyi emlékei a Központi Könyvtárban

aki a lap szerkesztőbizottsági elnökeként meghatározó szerepet vállalt a megemlékező anyagok összeállításában. A lapban dr. Kelemen Endre életútjának és eredményeinek bemutatásán kívül munkatársainak emlékezései, korabeli dokumentumok és publikációk is olvashatók.

Az MBT által 2018-ban alapított Dr. Kelemen Endre-emlékérmet dr. Tulassay Zsolt akadémikus vehette át először a nagygyűlésen, ahol emlékelőadást is tartott.

Felhasznált forrás:
Magyar Belorvosi Archivum, 6/2018.

A fogkukactól a preprotetikai csontpótló beavatkozásokig

A Semmelweis Egyetem Baráti Kör februári alkalmán dr. **Szomolányi Gy. István**, a Baráti Kör Fogorvosi Tagozatának elnöke köszöntötte a közönséget. A fogorvosi szekció által rendezett előadáson a Fogorvostudományi Kar (FOK) vezetősége és számos hallgatója is jelen volt.

Dr. **Dobó Nagy Csaba**, a FOK Orális Diagnosztika Tanszék igazgatója *Magyar kutatók szerepe az endodontia fejlődésében* című előadásában kitért arra, hogy az endodontia a fogászat azon tudományterülete, amely a fogbél, illetve a foggyökér körüli szövetek megbetegedéseinek prevenciójával és a már kialakult elváltozások gyógyításával foglalkozik. A fogorvoslás kezdeteiről elmondta, az egyik legkorábbi lelet Kr. e. 2500-ból származik, melyen jól látszik egy periapicalis sebészeti beavatkozás nyoma,

a gyökércsúcson kifejlődött granuloma kezelésére. Ebben a korban úgy gondolták, hogy a fog fájdalmát a fogakban lévő féregálatka okozza. A fogkukac mítosza több ezer éven keresztül kísértette az emberiséget. A terápia brutális volt: vörösszázsig hevített drótot szúrtak a fájós fogba. A Negev sivatagból származó leletről, bár azt állítják, hogy az első fogtömés, dr. Dobó Nagy Csaba véleménye szerint az izzó drót tört bele a fogba.

XIV. Lajos fogorvosa, **Pierre Fauchard** teljesen új alapokra helyezte a fogászatot, először mondta ki, hogy a caries, vagyis a szuvasodás kialakulásának több oka van. Az ő munkássága nyomán indult el a fogászatnak – és azon belül is az endodontiának – a tudományos alapú megközelítése, melynek első szempontja az anatómia. A legtöbbet citált mű **Walter Hess** 1917-ben megjelent habilitációs munkája, melyben részletesen megmutatja az egyes fogcsoportok anatómiai variációit. **Hattasy Lajos** fog- és gyökércsatorna morfológiai tanulmányai, **Carabelli György** megállapításai – aki a Bécsi Egyetem Fogászati Tanszékének alapítója volt – szintén korszakalkotóak voltak.

Árkövy József a pulpadiagnosztikában volt jelentős, és érdekes betegforgalmi adatokat közöl nyilvános foggyógyintézeti beszámolójában. **Lenhossék Mihály** ma is keresett, háromkötetes művében pontosan megfogalmazva írja le az egyes fogak anatómiáját. **Hattasy Dezső** nevét úgy emlegetik, mint a pulpa neuron plaszticitás első leírója. **Jakó Géza** nevéhez a mikro- és lézeres sebészet újítása fűződik.

Az egyetem Konzerváló Fogászati Klinikáján dr. **Fazekas Árpád**, dr. **Lohinai Zsolt** és dr. **Nyárasdy Ida**, majd a Fogpótlástani Klinikán dr. **Kispélyi Barbara** végzett jelentős kutatásokat a fogbél keringésével kapcsolatban. A periapikális granulóma szervezetre gyakorolt hatásainak jelentőségét dr. **Márton Ildikó** publikálta. Dr. Dobó Nagy Csaba beszámolt még a dr. **Szabó János** professzor irányítása alatt végzett, dr. **Bartha Károllyal** és dr. **Bernáth Mártával** közös kutatásról, mely mindhármojuknak PhD-t eredményezett. Szólt még a dr. **Varga Gábor** vezette összejtutásról, valamint bemutatta a dr. **Szabó Józseffel**, majd az egyetemre kerülésével dr. **Benyó Balázssal** közösen, gyökércsatorna komputergrafikai és képelemző módszerrel végzett eredményeiket. Hangsúlyozta: a digitális társadalom az egyetemi rendszere is hat, a probléma felismerésére, kreativitásra kell a hallgatókat ösz-

tünözni, és nem késlekedhetünk a digitális fogászat tantárgy(ak) kurrikulumba való illesztésével.

Dr. **Kivovics Márton**, a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet egyetemi adjunktusa *Csontpótlás a szájsebészetben, és egy kicsit több* című előadásában elmondta, hogy intézete – mely a Központi Stomatológiai Intézet utódja – az ország egyetlen közalkalmazottakkal dolgozó közintézménye, mely teljes mértékben lefedi a fogászati és szájsebészeti járóbetegellátás teljes spektrumát, a kar intézetei közül

itt látják el a legtöbb beteget. Az intézet specifikuma a Sürgősségi Fogászati és Betegfelvételi Osztálya, amely egyedülálló. Az intézet egyebek mellett feladatának tekinti a különleges ellátási igényű betegek kezelését, ennek megfelelően a Pető András Kar (PAK) és az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI) betegeinek fogászati ellátását. 14 osztálya mozaikrendszerben működik: az intézetben graduális képzés, szakorvosképzés folyik, aktuálisan 23 rezidenssel, és háromféle OKJ-s képzésre lehet jelentkezni, jelenleg 3 PhD-hallgató végzi munkáját az intézetben. A Szájsebészeti Osztály a legnagyobb betegforgalmú ambuláns szájsebészet az országban. Dr. Kivovics Márton ismertette a preprotetikai csontpótló beavatkozásokat a szájsebészetben, beszélt a sértes és szarvasmarha eredetű csontpótló anyagok integrációjáról, valamint felhívta a figyelmet az esztétikai- és a szociális implantációs eljárások kontrasztjára.

Urbán Beatrice

MEGHÍVÓ

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének
március hónapban tartandó rendezvényére

*Idős orvosok és az autózvezetés
– gondolatok az elektromos, asszisztált és önvezető gépkocsikról
a közúti balesetek és sérülések tükrében*

Prof. Dr. Nemes György
traumatológus főorvos

A rendezvény ideje és helye:
2019. március 27., szerda 17:00 óra

Semmelweis Egyetem Elméleti Orvostudományi Központ,
Beznák Aladár terem (1094 Budapest, Tűzoltó u. 37-47. I. em.;
bejárat a Thaly Kálmán u. felől,
megközelíthető a Klinikák metróállomástól)

Szeretettel várjuk Önt!

Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is!
A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket.

Dr. Molnár László
a Baráti Kör titkára

Prof. Dr. Rosivall László
a Baráti Kör elnöke

Vándorkiállítás a reumatológia történetéről

Február 13-tól egy hónapon keresztül a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára adott otthont a Magyar Reumatológusok Egyesületének 90 éves fennállása alkalmából létrehozott történelmi kiállításnak. A szervezők a vándorkiállítást mind a négy magyarországi orvosegyetemre el szeretnék vinni, az első helyszín volt a Semmelweis Egyetem.

Az ünnepélyes megnyitón dr. **Szabó Attila** klinikai rektorhelyettes hangsúlyozta: a múlt ismerete nélkül nagyon nehéz jövőt építeni. Örömet fejezte ki, hogy egy ilyen neves és nagy múltú társaság a Központi Könyvtárban mutatja be a 90 évre visszatekintő kiállítását.

Dr. **Bálint Péter**, az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Inté-

zet osztályvezető főorvosa, a tárlat egyik szervezője szólt róla, hogy a vándorkiállítással szeretnék ellátogatni a magyarországi orvosegyetemekre. A következő állomás Pécs lesz, majd Szeged, végül Debrecen – ismertette.

Beszédében visszaemlékezett a 90 éve alakult Magyar Reumatológusok Egyesületének alapító tagjaira, első vezetőire, majd köszönetet mondott dr. **Gömör Béla** reumatológusnak, édesapjának, dr. **Bálint Géza** főorvosnak, valamint a Semmelweis Orvostörténeli Múzeum főmuzeológusának, dr. **Szabó Katalinnak** a kiállítás összeállításában való közreműködésükért.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A cikk teljes terjedelmében a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<http://semmelweis.hu/hirek/2019/02/18/kiallitas-a-reumatologia-torteneterol-a-kozponti-konyvtarban/>

In memoriam Elekes Attila

Január 10-én elhunyt **Elekes Attila**, az Egészségtudományi Kar volt oktatója és főigazgatóhelyettese. Mély fájdalommal és megrendüléssel fogadtuk az értesítést, szomorúan, ugyanakkor tisztelettel és szeretettel emlékezünk munkatársunkra. Elekes tanár úr, sokunk számára **Attila** a kar alapító tagjai közé tartozott. Talán nem az első naptól fogva dolgozott ebben az intézményben, de tevékenységével, szellemével, tudásával és ambícióival mégis részt vett a gyökerek eresztésében. Irányító tevékenysége, vezetése alatt nőtte ki magát az Egészségtudományi Kar, a ma is érvényes és fennálló intézményi keretek és nem utolsósorban a kari kultúra az ő jóvoltából is honosodott meg. Egyenes, becsületes, szorgalmas és elkötelezett vezetőnk volt. Ha kellett, személyes konfliktusok árán is képviselte a kar érdekeit, fejlődésének szükségességét. Vezetőként sem hanyagolta el soha emberségét. Mindig lehetett rá számítani, segítőkész volt és *társ* a mindennapi teendők sorában. Ugyanakkor koncepcionális irányítója is volt a kar oktatási tevékenységének, sokszor látta, felismerte azokat a várható fejleményeket, amelyekre nekünk, beosztottaknak nem volt rálátásunk. Kompromisszumokra is kész volt, meghallgatott bennünket, figyelt ránk. Oktatói munkájában nemcsak a hallgatókat tartotta szem előtt, hanem munkatársait is. Vezetői feladatait azzal az intellemmel adta át, hogy utódjának nem lesz könnyű dolga: az akkor kezdődő bolognai képzési rendszer rendkívül összetett és nehézségekkel terhes kihívást fog jelenteni. Ő tudta és igaza volt. Talán ezért volt, hogy oktatóként is mindig rendelkezésre állt és – ha kértük – tovább segítette a vezető munkát.

Most emlékezünk rá, mert nem elharmályosuló nyomokat hagyott a kar élettörténetében. Köszönettel tartozunk Neked és nem felejtünk!

**A Semmelweis Egyetem
Egészségtudományi Kar
munkatársai**

Elhunyt Bessenyei József, az egyetem egykori főmérnöke

Egyetemünkön, mint általában minden oktatási intézményben, a tanárok állnak reflektorfényben, róluk hallunk, olvasunk a legtöbbet. Nem feledkezhetünk meg azonban azokról sem, akik a háttérben munkálkodva teremtik meg a mindennapi oktató és gyógyító munka feltételeit. Ilyen férfiú volt Bessenyei József főmérnök úr is, aki csaknem négy

évtizeden keresztül hűséggel és odaadással szolgálta egyetemünket.

1933. december 14-én született a Heves megyei Kömlőn, ahol szülei gazdálkodók voltak. Az egri Cisztercita Gimnázium elvégzése után a Budapesti Műszaki Egyetemen 1960-ban szerzett villamosmérnöki diplomát. 1961. január 5-én elektromérnöként lépett be a Budapesti Orvostudományi Egyetem állományába, ahol a Műszaki Osztály, később a Központi Karbantartó Szolgálat munkatársaként, majd az Állóeszközgazdálkodási Osztály csoportvezetőjeként dolgozott egészen 1996-ban történt nyugállományba vonulásáig, sőt néhány évig még azon túl is.

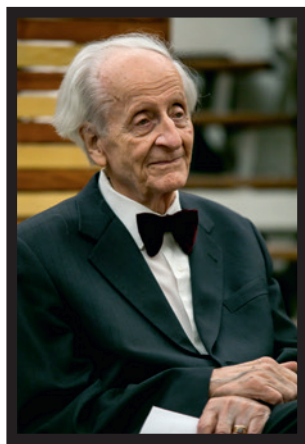
1976-ban és 1984-ben is elnyerte az egyetem kiváló dolgozója kitüntetését. Segítőkészségét, alapos munkáját és kivételes szakértelmét **Juhász Pál** és **Mester Endre** professzorok külön is elismerték. Bessenyei József mindig a szakmai és emberi tisztesség kimagasló példáját adta környezetének. Hosszú és teljes élete 2018. november 16-án ért véget. December 19-én a Fiumei úti temetőben vettünk tőle végső búcsút.

Emlékét megőrizzük!

Dr. Molnár László, Központi Levéltár

Dr. Halász Béla (1927-2019)

Az életének 92. évében elhunyt dr. **Halász Béla** professor emeritust a Semmelweis Egyetem saját halottjának tekinti.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

A hazai anatómia és neuroendokrinológia meghatározó személyisége távozott 2019. március 7-én. Dr. Halász Bélát életének 92. évében érte utol a halál. Ha csak az általa kifejlesztett Halász-féle késre gondolunk, a világhír és a legmagasabb fokú tudományos elismertség minden fenntartás nélkül kijár neki a nemzetközi agykutatás és a neuroendokrinológia területén. Ha pedig felidézem, hogy elsőéves medikusként nem tudtunk úgy találkozni vele az intézeti folyosón vagy az Anatómiai Intézet környékén, hogy

ne ő köszönt volna nekünk előre, a szerénység mintaképének számított. Egy felsőoktatási intézmény hírneve, fénye és szárnyalása lényegében egyetlen dologtól függ; azoknak a tudósoknak, oktatóegyenységeknek a tevékenységétől, akik egyetemünkön oktatnak és kutatnak, és akikre mindannyian büszkéek vagyunk.

Halász Béla 1927-ben született Kalazná községben egy kántortartó gyermekeként. Orvosi tanulmányait 1948-ban Pécsen kezdte meg, ahol már elsőéves korában **Szentágothai János** mellett kötelezte el magát és az ismeretlen megismerése, vagyis a kutatómunka felé orientálódott. Amikor 1954-ben megkapta diplomáját, mentora hatására az elméleti kutatás mellett döntött, és az Anatómiai Intézetben kezdte meg oktató- és kutatómunkáját. A kutatás sikeressége kétségtelenül a Szentágothai-iskola öröksége volt. Valamennyi Szentágothai-tanítvány szédületes karriert futott be.

Az idegrendszer kutatásának hamar egy igen izgalmas, és korábban kevésbé ismert területe felé fordult, a belső elválasztású mirigyek működését és azok idegrendszerrel való kapcsolatát kezdte el tanulmányozni. Elsősorban a hipofízis és az agyalapi mirigy kapcsolatára koncentrált, és nem meglepő, hogy néhány évvel kutatói pályafutása megkezdése után, a 60-as években megalkotta a Halász-féle kést, amellyel az endokrin rendszer idegi kapcsolatainak tanulmányozásához hozott létre egy tökéletes módszert. 1965-ben már ezen korszakos tudományos sikere révén folytathatta munkáját Ford-ösztöndíjasként. Hazatérése után még évekig dolgozott a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, de 1971-ben elfogadta Szentágothai János felkérését, és sikeresen megpályázta a Semmelweis Orvostudományi Egyetem II. számú Anatómiai Intézetének igazgatói tisztségét. Egyetemi tanári kinevezését már egyetemünkön kapta meg. Karrierje innen gyorsan ívelt felfelé. 1979-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 6 évvel később rendes tagja. 1985-ben átvethette az Orvosi Tudományok Osztálya elnöki tisztségét. Két cikluson keresztül (1990-1996) az MTA alelnöke. Emellett több éven át az Akadémiai Kutatóhelyek Hálózati Tanácsa, az Arany János Közalapítvány, illetve a Bolyai János Alapítvány kuratóriumának elnöke volt. 1988-ban az Amerikai Művészeti és Tudományos Akadémia, illetve a londoni Európai Akadémia (Academia Europaea), 1997-ben a Belga Királyi Orvosi Akadémia is felvette tagjai sorába. Számos jelentős tisztséget töltött be tudományos egyesületeknél, többek között 1975-1980 között a Nemzetközi Endokrinológiai Társaság alelnöke, 1987-től 1993-ig az Európai Endokrin Társaságok Szövetsége végrehajtó bizottságának alelnöke, 1982 és 1990 között a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság elnöke volt. Fontosabb kitüntetései: Akadémiai Díj (1963), Ulf von Euler-díj

(1976), Munka Érdemrend arany fokozata (1981), Semmelweis-emlékérem (1985), Széchenyi-díj (1990), Akadémiai aranyérem (1994), Szabó György-díj (1998, Hemingway Alapítvány), Pázmány Péter felsőoktatási díj (2000), a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (2003), Akadémiai Aranyérem (2004), Ipolyi Arnold tudományfejlesztési díj (2004, OTKA), Genersich Antal-díj (2007), Szent-Györgyi Albert-díj (2008), a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal (2017), Bolyai Nagydíj (2017).

Oktatóként és kutatóként a neuroendokrinológia és az anatómia tudományágában alkotott maradandót.

Az anatómia az orvostudományban mindig is a legnehezebb tantárgyak közé tartozott, mivel az összes orvosi egyetemi diszciplínának, sőt, magának az orvoslásnak is az alapját képezi. Halász Béla zseniális előadó és szigorú, de emberséges vizsgáztató volt. Jelen sorok írójának talán a legemlékezetesebb élménye az agytörzsről tartott híres előadássorozata volt. Őt előadáson keresztül hallgathattuk a rendkívül nehéz stúdium részleteit. Mindegyiknek a gerince egy grandiózus, az egész táblát kitöltő metszeti rajz elkészítése volt. Az elektronikus prezentációs módszerek előtt egy doboz kréta volt az előadó minden technikai eszköze. Halász professzor ezzel az eszközzel, és persze fantasztikus tudásával hozta közel hozzánk az összes agytörzsi mag és pálya helyzetét, kapcsolatát és topográfiáját. Az öt előadásról szóló jegyzeteimből tanultam meg az anatómiát, és ma is ezeknek a rajzoknak, helyesebben ezen rajzok előadáson készített szerény minőségű másolatainak alapján tanítom magam is az agytörzset.

Amikor a virtuóz szót használom Halász Béla tantermi előadási ábráinak jellemzésére, akkor arra gondolok, hogy aki ott volt és figyelt az előadásokon, az ott helyben könnyűszerrel megérthette, sőt meg is jegyezhetette az anatómia akár legbonyolultabb témáját is. A mai napig úgy érzem, hogy egyetemi előadásélményeim legemlékezetesebbjei voltak Halász Béla higgadt, tömör, tárgyyszerű, végtelenül didaktikus, de sohasem harsány tantermi performanszai.

Halász professzornál nem volt könnyű vizsgázni, de a legfelkészületlenebb hallgatókkal szemben is mindig rendkívül türelmes és előzékeny tudott maradni. Vizsgáztatói ars poeticája volt az, hogy a vizsgára szánt idő nem az oktatónak szükséges a hallgatói tudás felméréséhez, hiszen az néhány percen belül megállapítható, hanem sokkal inkább a hallgatónak van szüksége arra, hogy szembesüljön saját tudásával vagy tudatlanságával, és megértse, felfogja a kapott érdemjegy reális voltát.

Szerénysége ellenére dr. Halász Béla a Semmelweis Egyetem egyik leghatásosabb egyénisége volt. Teljes életet élt, vagyis kutatóként, oktatóként és vezetőként is a legsikeresebbek közé tartozott. Tanítványaként, méltatlan követőjeként most Tatiosz *Igazgyöngyök* című gondolataival búcsúzom tőle: *Az igaz ember hű önmagához, hogy az lehessen a többiekhez is. Amikor ezt a szót emlegetik: hűség – legtöbbször állhatatosságra, kitartásra, megbízhatóságra gondolnak. Pedig a hűség sokkal több ezeknél: az ember önmagához való hűsége a hűség. Hűség az úthoz, a feladathoz, a felismeréshez – hűség a hűséghez. A hűséget sem kényszer, sem jutalom nem teremtheti meg; olyan tudás, amelyről a szép életet élt ember tudhat igazán – a hűség együtt növekszik az emberrel. Egyszerű a jelentése: légy az, aki vagy – nem több, de nem is kevesebb. Égethet, ölhet, szabadalhat bármi – önmagadat akkor se hagyd el! Tedd a hűséget legszentebb javaddá.*

Kedves mesterem, Halász Béla Professzor Úr, Isten Veled, nyugodj békében!

Dr. Szél Ágoston, igazgató
Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

Elhunyt dr. Hüttl Kálmán

Életének 64. évében elhunyt dr. **Hüttl Kálmán**, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika egyetemi tanára 2019. március 5-én. Dr. Hüttl Kálmánt a Semmelweis Egyetem saját halottjának tekinti.

Pótolhatatlan veszteség érte a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinikát dr. Hüttl Kálmán távozásával! Ismert az a mondás, hogy nincsenek pótolhatatlan emberek, de ez csak a hivatali funkciókra vonatkozik, és nem az Emberre. Kálmánt hosszú évek óta tartó, kínzó betegsége miatt kellett egyik vagy másik funkciójában helyettesíteni, és ezt meg lehetett oldani, de kedves, közvetlen személyiségét, amely szerénységgel párosult, és megkérdőjelezhetetlen szakmai tudásból, a katéter technikához szükséges kézügyességből, a betegek szeretetéből, kiváló humorérzékből, segítőkészségből és hihetetlen munkabírásból ötvöződött, nem lehet pótolni soha többet. Ezen nagyszerű tulajdonságait bizonyára híres felmenőitől is örökölhette, hiszen **Semmelweis Ignác** egyenes ági leszármazottja volt, és nagyapja, dr. **Hüttl Tivadar** iskolateremtő sebészprofesszor, felsőházi tag volt, édesapja ugyancsak a sebészszakma kiválóságaként volt ismert.

Felsorolni is nehéz, hogy mi mindennek volt kezdeményezője, résztvevője, alakítója és sikerre vivője. Az egyetem elvégzése után a Radiológiai Klinikán kezdte meg orvosi hivatását, amelyet akkor még dr. **Zsebők Zoltán** professzor vezetett. Érdeklődése hamar az angiográfás vizsgálatok felé fordult és így, dr. **Szlávy László** professzor hívására az Érsebészeti Intézet radiológiai osztályára került, ahol szakmai életpályája kiteljesült. A Városmajorba érkezése egybeesett a **Charles Dotter** és **Andreas Grünzig** nevével fémjelzett endovasculáris terápia elterjedésével, és így ő annak egyik hazai úttörője és kidolgozója lett, eleinte Szlávy László professzor vezetésével, majd később önállóan, mint a klinika radiológiai osztályának vezetője.

A nagyérkatasztrófák invazív és noninvazív diagnosztikájának megteremtése, az elváltozások kialakulásának jobb megértése, a diagnosztika tökéletesítése és ennek önzetlen átadása a minél jobb betegellátás érdekében, szintén az ő nevéhez fűződik. Hüttl professzor neve etalonná vált az endovasculáris beavatkozások területén, nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is, amelyet bizonyít széleskörű szakmai publikációs és előadói tevékenysége, kongresszusok szervezése, felkért előadások tartása, külföldi és hazai szakmai szervezetekben betöltött vezetői szerepe. Tudományos szakmai színvonalára jellemző magas publikációs száma (166), és az azokra kapott nemzetközi és hazai idézettsége, amely meghaladja a 900-at. Kezdeményezői készségére utal az is, hogy ő volt a Magyar Marfan Alapítvány egyik kezdeményezője és mostanáig kuratóriumi tagja.

A klinikához tartozó Határőr úti Radiológiai Diagnosztikai Központ megalkotásában, kialakításában szintén meghatározó szerepet játszott. Jelentős, többnyire vezető szerepet töltött be a társ-

szakmák társaságaiban is (Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság, Magyar Kardiológusok Társasága), ahol szakmai tanácsai, megfontolásai gyakran jelentették a felvetődő probléma megoldását. Képes volt a dolgokat távlatból látni, felülről nézni és ez eredményezte mindig bölcs és megfontolt, soha nem hivalkodó hozzászólásait. Vitáiban nem az ellenfél letiprása, hanem az igazság kiderítése vezette, és ez nemcsak szakmai kérdésekben volt így, hanem az élet bármely területén előadódó problémák esetében is. Tudott szerényen háttérben maradni, de ha kellett, tudott kiállni az igazság mellett, nem elkendőzve elhivatottságát, hitét és nemzeti elkötelezettségét. Tudását nem rejtette véka alá, örömmel és kiváló pedagógiai képességgel adta át a medikusoknak, vagy a tanulni vágyó kollégáknak. Ennek elismeréseként megkapta a Semmelweis Egyetem Kiváló Oktatója kitüntetését. A Magyar Állam a Magyar Érdemrend Tiszti Keresztjével fejezte ki elismerését.

Betegsége előtt vidám optimista életszemlélet jellemezte, gyakran járt társaságokba, vagy ő szervezte

azokat. A munkatársaival mindig nagyon jó viszonyt ápolt, amelyet ők szeretettel viszonyoztak, így kialakítva egy meleg, baráti, de szigorúan és következetesen szakmai légkört, egy olyan munkahelyet, amelynek megtartó ereje van, ahová az ott dolgozók szívesen jártak be, és visszajártak hosszú évekig nyugalomba vonulásuk után is.

Szeretett sportolni (sízés, teniszezés, vitorlázás), de szeretett tarokkozni, és főként bridzsezni, amelyet igen magas színvonalon űzött és sok kiváló helyezést ért el vele a különböző versenyeken. Sajnos kénytelenül betegsége már jó pár éve egyre inkább megfosztotta sportos életstílusától, a szelleme azonban mindvégig tiszta maradt, és ezt is a betegek javára használta. Amikor a betegség fellángolása miatt nem tudott bejárni, akkor otthonról adott tanácsot telefonon, kihasználva az internet adta lehetőségét a képek elemzéséhez. A kór előretörését, elhatalmasodását panaszkodás nélkül, szelídséggel tűrte, és bejárta a klinikára mindaddig ameddig ez fizikailag lehetséges volt számára.

Kedves, segítőkész személyisége most már örökké hiányozni fog itt a Földön!

Halálával most már a Városmajori Klinika mitikus alakjainak sorába (dr. **Littmann Imre**, dr. **Kudász József**, dr. **Soltész Lajos**, dr. **Papp Sándor**, dr. **Szabó Zoltán**, dr. **Szabó Imre**) emelkedett. Adj meg az Úristen Neki a boldog örökélet kegyelmét!

Dr. Merkely Béla, dr. Entz László, dr. Szabolcs Zoltán
Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika

Ullmann Ágnes (1927. Szatmár – 2019. Párizs)

Minden róla szóló visszaemlékezés úgy kezdődik, hogy feltűnően csinos, reprezentatív, nagyon okos, vonzó hölgy volt. Regényes, szerencsés életet élt. Mind családjá, mind ő igen merész és jó döntéseket hozott éles történelmi helyzetekben. Életében történelmi korok tükröződnek: születés többszörösen kisebbségi létben, három anyanyelvvel, kettős – nemzetiségi és származási – diszkrimináció, német és szovjet megszállás, bombázások, a huszadik század kétféle totalitárius rendszere, majd az 1956-os szabadságharc.

Egyike azon kiváló kutatóknak, akik egyetemünkön nevelkedtek, pályájuk sorsdöntő, fiatal éveit itt töltötték, majd szakmai karrierjük a *nyugati félteke* egyik meghatározó intézményéhez köthető. Ullmann a Pasteur Intézetben **Jacques Monod** munkatársaként, majd később a saját csoportjával lett aktív részese a molekuláris biológia olyan alapvető felfedezéseinek, mint többek között a lac operon, a cAMP hatásmechanizmusa, a katabolizmus represzió, vagy a számközhőgés toxin hatásmechanizmusa. Az ismeretlen értelmetlen tudományos (ál)kategorizálást jól mutatja, és (nagyon alap)kutatói eredményei ismeretében egyáltalán nem meglepő, hogy nevéhez is kapcsolható éppen a számközhőgés elleni védőoltás létrehozása. Munkásságát igen magas szinteken ismerték el: 1996-ban Francia Becsületrenddel tüntették ki, 2002-ben pedig megkapta az igen magas presztízsű Robert Koch-aranyérmet.

1927-ben Észak-Erdélyben, Szatmáron született. A holokauszt évei a családot már Dél-Erdélyben, Aradon találták, ami más világ volt, ahonnan nem deportáltak, majd 1945-ben Kolozsvárra mentek. A meneküléseik története Budapesten folytatódott, és 1949-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett vegyész diplomával Ullmann az Általános Orvostudományi Kar **Straub F. Brunó** által frissen alapított Orvosi Vegytani Intézete alapító tagja lett, egyike az orvosi kémia első oktatóinak.

Straub a *semmiből* hozott létre egy rendkívül erős, magas szinten teljesítő, igen jól oktató és kutató intézetet. A magyar biokémia fejlődését is hátrányosan érintette, hogy több kiemelkedő személyiség részben politikai okokból a világháború, majd az 1956-os forradalom után elhagyta Magyarországot. **Szent-Györgyi** 1945-ben létrehozta a Biokémiai Intézetet a Puskin utca 9-ben, de 1948-ra már alig maradt itthon kutató körülbelül hatvanfős intézetéből. Ezért kellett 1948 őszén Straubot Szegedről Budapestre hívni. Tudománytörténeti érdekesség, hogy Szent-Györgyi és Straub főleg viszkoziméterekkel folytatott izomkutatásokkal volt képes a magyar biokémiát a világ élvonalában tartani a második világháború lehetetlen körülményei között. Ullmann Straub munkacsoportjában kezdett el épp ezt a technikát használva izombiokémiával foglalkozni, de kutató pályája elején

Foto: www.annualreviews.org

elsősorban az amiláz szintézisét kutatta. Meglepő részletességgel ír ezen éveiről 2012-ben az *Annual Review of Microbiology*-ban megjelent *A fortunate journey on uneven grounds* című közleményében. Történelmi tény, hogy 1956. október 23-án a Petőfi-kör, amelynek tagja volt, éppen a Trefort kertben, a Gólyavárban tartotta ülését, és ezen megjelent. Férjével, a Szent-Györgyi tanítvány **Erdős Tamással** részt vett a történelmi napok eseményeiben, aminek következtében Erdős 1957-ben pár hónapot börtönben töltött. Mindezek dacára Ullmann 1958-ban, majd 1959-ben is eljuthatott Párizsba, a Pasteur Intézetbe, ahol megismerkedett a további sorsát meghatározó **Monod**-val. Monod, a tudománytörténet színes, romantikus személyisége, **Camus** barátja, a második világháborúban a francia ellenállás vezetői közé tartozott. 1960-ban képes volt kapcsolatai révén kalandfilmbe illő előzmények után azt megszervezni, hogy Ullmann és Erdős egyszerre egy lakókocsiban kialakított rejték helyen a vasfüggönyön keresztül csempésszék ki Magyarországról

Ausztriába. Erre azokban az években nem sok példa lehetett. Ez volt **Ullmann Ágnes** élete menekült fejezetének egyik legkiéleztettebb, de utolsó epizódja. Mert révbe ért. A múlt század hatvanas, hetvenes éveiben a Pasteur Intézet történetének talán legszébb oldalait írták. 1965-ben kapott Nobel-díjat a Pasteur három munkatársa, Monod, **Jacob** és **Lwoff** közös felfedezéseikért. Az operon modell a mai napig szemléletmeghatározó a molekuláris biológiában. Hármukon kívül természetesen több nagyszerű tudós dolgozott az Intézetben. Közülük emelkedett ki Ullmann Ágnes, aki 1982-től igazgatótanácsi tag, majd tudományos igazgató lett.

Egy egyetem értéke klinikái, intézeti oktatási, tudományos tevékenységeinek is függvénye. Ismert tézis, hogy igazi egyetemi oktatás színvonalas kutatás nélkül nem tud kialakulni, illetve tartósan fennmaradni. Ennek egyik példája az Orvosi Vegytani Intézet története. Egy intézet oktatási kultúrája sok ember életének munkája, több emberöltő alatt jön létre; egy egyetem története intézeteiről, egy intézet pedig munkatársairól is szól. Ullmann Ágnes egyike azoknak, akik az Orvosi Vegytani Intézetet megteremtették, első évtizedét meghatározták, és egyike azoknak, akik itt olyan szintű tudást, indíttatást szereztek, illetve kaptak, hogy szellemileg és technikailag a legkompetitívabb környezetek egyikében, a Pasteur Intézetben a világhírig jutottak. Azok közé a kutatók közé tartozott, akik nem felejtették el, hogy honnan jöttek, élete utolsó éveiben az 1942-ben megszüntetett magyar Pasteur Intézet újraélesztéséért dolgozott egyetemünkön.

Dr. Mandl József, professor emeritus
Orvosi Vegytani Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet

In memoriam dr. Abonyi Margit 1948-2019

Súlyos veszteség érte a Semmelweis Egyetem I. Sz. Belgyógyászati Klinikáját. 2019. január 21-én hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt dr. **Abonyi Margit**, aki 1973 óta a klinika munkatársa volt. Mindnyájunk által szeretett és

nagyra becsült Margit pályafutását az I. Sz. Belgyógyászati Klinikán kezdte, és az orvosi lét minden állomását klinikánkon élte át, ahol élete utolsó aktív napjait is töltötte.

Az egyetemet summa cum laude eredménnyel végezte, s a végzés után meghívást kapott az I. Sz. Belgyógyászati Klinikára, ahol központi gyakornokként dolgozott és 1978-ban jeles eredménnyel belgyógyász, majd később gasztroenterológus szakvizsgát szerzett.

Margit kutatói érdeklődése korán, már a szakvizsga megszerzése előtt a hepatológia irányába fordult. Eredményes tudományos pályafutását több mint 120, jórészt idegen nyelvű közlemény, 6 könyvrészlet és több száz felkért előadás fémjelzi. Hosszabb-rövidebb ideig kutatott Freiburgban, Londonban a Royal Free Hospitalban és az Amerikai Egyesült Államokban, az Indiana University Experimental Oncology Laborjában. Ezekben a kutatóévekben számos jelentős, hepatológiai témájú tudományos közlemény született. Tudományos munkássága meghatározó a hepatocellularis carcinoma és a krónikus vírus hepatitiszek kezelési lehetőségeinek kutatásában.

Egyetemi oktatóként orvostanhallgatók százait oktatta kiválóan, amit nem csak a diákok szeretete és elismerő visszajelzése, de

diákjainak tudományos eredményei is jeleznek. Kiemelkedő oktatói munkásságáért, és a majd 20 éven keresztül nagy szakmai hozzáértéssel és töretlen lelkesedéssel végzett tanulmányszervezői munkájáért több kitüntetésben és elismerésben is részesült. Egyetemi polgárként nemcsak az oktatásban és a tudományban alkotott maradandót, de a betegek ellátásában is. Legendás munkabíráásával, a betegek iránti elkötelezett szeretetével és szakmai felelősségtudatával például szolgálhat a következő orvosgenerációk számára.

Nyíltszívű, szókimondó, az igazságot szerető, azért harcoló személyiség volt. Szeretett utazni, világot látni, csevegni, mesélni. Különös érzéke volt ahhoz, hogy a legegyszerűbb történetet is olyan érdekfeszítően és színesen mondja el, hogy mindenki élvezettel hallgatta.

Súlyos betegségét hősiesen, példás türelemmel viselte. Nagy volt benne az életerő, a gyógyulni akarás. Amikor megkérdezték tőle, *hogya vagy*, mindig az volt a válasz, hogy *köszönöm jól*. Ebben nemcsak az élni akarása, de a lelki finomsága is tükröződött, nem akarta a kérdezőt panaszával terhelni.

Ismert súlyos betegségének árnyékában is rendületlen elkötelezettséggel végezte gyógyító munkáját, betegeinek érdekeit az utolsó pillanatig saját érdekei elé helyezve. Ezzel a klinika minden munkatársának őszinte nagyrabecsülését és tiszteletét vívta ki. Sokszor és sokan próbáltuk rábeszélni, hogy embert próbáló erőfeszítését saját egészségének érdekében csökkentse, de ő mindvégig a betegek érdekeit tekintette elsődlegesnek.

Kedves Margit! Az I. Sz. Belgyógyászati Klinika, ahol egész felnőtt életed eltöltötted, gyászol Téged, emléked megőrizzük, nyugodj békében!

Dr. Takács István, igazgató
I. Sz. Belgyógyászati Klinika

Elhunyt dr. Tarján Enikő

Életének 78. évében, 2018. december 20-án elhunyt dr. **Tarján Enikő**, nyugalmazott egyetemi docens, tüdőgyógyász szakorvos, a Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinikájának korábbi vezető oktatója.

1940. december 21-én született Debrecenben. Orvosi diplomáját a

Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1966-ban vette át, ettől kezdve folyamatosan a Pulmonológiai Klinikán dolgozott nyugdíjazásáig. 1986-ban az Orvostudományok Kandidátusa lett, 2006-tól az egészségügy területén működő igazságügyi szakértői testület tagjává választották.

A kiváló orvos egyik meghatározó jelmondata volt: *tanítani szeretettel, felelősséggel*, ez az egyetemi oktatómunka egyik legfontosabb pillére. Nemcsak medikusait, de kollégáit is szerető szigorral irányította munkájukat. Azt tartotta például, hogy egy zárójelentés az egyik legfontosabb dokumentum, ami egy kezelés végén a betegről születik, emiatt alapos gondosság-

gal, szakorvosi munkával kell azt összeállítani. Büszke volt főnökeire, elődeire, akik nemcsak az orvosi, hanem a kutatói munkáján is elindították. Kiváló klinikus volt. Még a mai egyetemi dolgozók is sokan emlékszünk logikus orvosi gondolkodására, fejtegetésére, fáradhatatlan küzdelmére, amit egy-egy betegért, a beteg érdekében tett. Vallotta, hogy rajtunk, oktatókon is múlik, milyen orvosnemzedéket nevelünk. Nem szervspecifikus orvos volt, a beteget egészében látta, megfogalmazása szerint a tüdő az a szerv, ahol *minden lecsapódhat*.

2004-ben átvett *Kiváló Oktató* kitüntetése után arról számolt be, hogy az oktatás szeretetét már génjeiben hordozta, hiszen nagyapja tanár volt, fizikus. Édesapja, **Tarján Imre** akadémikus a Biofizika Intézet élén éveken át beszélt az oktatás fontosságáról. Nyugodtan mondhatjuk, hogy élete, családja, második otthona a Tüdőklinika volt, ahová korán érkezett és ahonnan minden nap későn tért haza. Talán ennek volt köszönhető, hogy nyugdíjas éveit is igyekezett szakmai kapcsolatait fenntartani. Tudását még hosszú ideig szakértői munkában kamatoztatta, majd a betegség ettől is elszakította.

Emléke szívünkben örökké él.

Dr. Müller Veronika, igazgató
Dr. Szondi Klára, klinikai főorvos
Pulmonológiai Klinika

Az egyetem a nagy történelmi események idején 1. – 1848/49.

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharcban a pesti orvostanhallgatók már az első pillanatokban fontos szerepet kaptak, de később is számos szalon volt érintett az egyetem az eseményekben. Az alapítás közelgő 250. jubileuma kapcsán indult cikksorozatunk során következő részeiben a nagy történelmi események egyetemre gyakorolt hatásait tekintjük át röviden.

Forrás: Központi Levéltár

Balassa János

Korányi Frigyes

Lumniczer Sándor

Forrás: Állatorvostudományi Egyetem, levéltár

Zlamál Vilmos

A pesti orvostanhallgatók már 1848. március 15-én reggel döntő szerepet kaptak, igaz, csak a véletlennek köszönhetően: a Pilvax kávéházhoz ugyanis az egyetemi épületek közül pont az Orvoskar Hatvani utcai háza esett legközelebb. Így a márciusi ifjak első útja is oda vezetett, hogy maroknyi csoportjukhoz híveket toborozzanak a mindig könnyen lelkesíthető egyetemisták közül. Az akció fényes sikerrel járt, útjára indult a forradalom. A 12 pont mintájára májusban a gyógyszerészhallgatók is összeállítottak egy listát, melyben a tanulmányi rend módosítása (szigorítása) mellett fejlesztési igényeket is megfogalmaztak.

A nevezetes áprilisi törvények közül a XIX. törvénycikk kifejezetten a magyar egyetemről szólt, és alapvető változásokat hozott. Az egyetemet közvetlenül a **közoktatási miniszter**, vagyis **Eötvös József** fennhatósága alá helyezte, kimondta az oktatási és tanszabadságot és az egyetem autonómiáját. E törvény alapján az egyetem hamarosan megalkotta saját, 292 paragrafusból álló alapszabályát. Ennek az orvoskarra nézve egyik legfontosabb része a 47.§, mely az ún. **külső orvosi kar**nak az egyetemre gyakorolt befolyását szüntette meg. Külső orvosi kar alatt a városban praktizáló orvosi testületet értették, amely évtizedeken keresztül komoly hatással bírt az egyetemi orvosi kar ügyeire, gyakran a dékánok is az ő körükből kerültek ki, nem a tanártestületből. Új helyzetükbe nem törődtek bele egykönnyen, így az új, már Eötvös által kinevezett kari igazgatónak, **Balassa János**nak igencsak meggyűlt velük a baja, jóllehet ennél sokkal fontosabb tennivalói is akadtak volna.

Jellasics horvát bán szeptemberi támadása ugyanis valódi háborús helyzetet teremtett az országban, ami a pesti egyetemet is érintette. Ennek bizonyossága az a levéltárunkban fennmaradt levelezés, melyet **Stáhl Ignác**, a Honvédelmi Minisztérium hadi egészségügyi osztálya vezetője, karunk tanára, illetve Balassa János kari igazgató folytatott. Az alábbiakban Stáhl levelének egyes részletei:

Igen tisztelt Miniszteri Tanácsos és Igazgató úr!

Fennálló és előre is sejdíthető körülményeknél fogva haladék nélkül, több helybéliségre van szükség – melyekbe hazánk sebesült védői kitelhető legnagyobb szorgalommal ápoltassanak. (...) Tiszteletteljesen és sürgetőleg kérem meg Tanácsos és Igazgató Urat: miszerént legrövidebb uton magának engedelmet szerezni szíveskedjék arra: hogy a' beálló szükség esetében a' Magyar Egyetemi Korodák is a fentebb érintett cél elérésére használt-hassanak.

A kar helyiségeiben, így a klinikai szobákban tehát honvédkórházak rendeztek be, illetve honvédorvosi, betegápolói, valamint a korabeli hadviselés szempontjából igen fontos állatorvosi tanfolyamokat indítottak. Valójában az 1848/49. tanévet meg sem nyitották, részben a fentiek miatt, részben azért, mert a hallgatók többsége távol maradt. Beálltak a honvédséghez, illetve a nemzetőrséghez. Így **Korányi Frigyes**, egyetemünk későbbi belgyógyász professzora is, aki szűkebb pátriája, Szabolcs vármegye nemzetőrei között szolgált végig a háborút, orvosi beosztásban. A morva származású **Zlamál Vilmos**, az állatorvostan tanára hallgatóiból nemzetőr zászlóaljat szervezett, amiért a megtorlás idején kis híján az életével fizetett, és utóbb a Honvédelmi Minisztériumtól igen nehezen kapta vissza hallgatóit.

A bevonult hallgatók és oktatók legfőbb feladata mégis a sebesültek ellátása volt. A háború azóta is legtöbbet tárgyalt sérülését, **Görgei Artúr** tábornok életveszélyes fejszét az az **Orzovszky Károly** látta el még az ácsi csatán, aki 1840-ben az egyetemen szerzett orvosdoktori, majd 4 év múlva sebészdoktori diplomát. A folyamatos igénybevétel és a harctéri körülmények miatt elgennyedt sebet másodszor is műteni kellett, amit már **Markusovszky Lajos** tanárságát végzett el Vácott. Markusovszky ettől kezdve a tábornok mellett maradt, annak klagenfurti száműzetésében is. Markusovszky évfolyamtársa, a sebesült későbbi tanára, **Lumniczer Sándor** szintén Görgei mellett szolgált törzsorvosként. A tábornok annyira ragaszkodott hozzá, hogy amikor megkapta miniszteri kinevezését, a bizalmasává fogadott Lumniczert magával vitte a minisztériumba.

A legnagyobb kihívást a tábori orvoskar számára talán mégis az 1849. nyári kolerajárvány jelentette. A cári hadsereg voltaképpen ezért hagyta el pánikszerű gyorsasággal az országot, rögtön a világosi fegyverletétel után.

Megemlítené még **Than Károly**, aki 14 évesen csatlakozott a honvédsereghez előbb lövészként, majd **Bem** tüzérségében szolgált. Egidiumem itt ismerte fel a kémia, későbbi tantárgya jelentőségét. Egyetemünk tanáraként a pesti orvosok és gyógyszerészek nemzedékeit oktatta vegytanra és hazaszeretetre. Bátyja, **Than Mór** Görgei mellett szolgált „hadifestőként”. Művei máig a szabadságharc leghitelesebb képi forrásai.

Dr. Molnár László

Semmelweis Egyetem Központi Levéltár

Barcs István (szerk.)

EGÉSZSÉGESEN GYÓGYULNI

A centripetális infekciókontroll kézikönyve

Fertőzések veszélyének kitetten éljük életünket. Testünket kívülről és belülről is olyan közeg övezi, amit mikroorganizmusok, közöttük számos, bennünket megfertőzni is képes faj tölt ki; velük szemben immunrendszerünk, életmódunk és – többek között – saját baktériumflóránk nyújt védelmet. A közfigyelem és az egészségügyi szakma – szakmák – figyelme a betegellátás kapcsán fellépő fertőzésekre, azok megelőzésére irányul. De lehet-e különbséget tenni a kórházban és a kórházon kívül fellépő fertőzések között? Ennek a könyvnek a szerzői azt a nézetet képviselik, hogy a fertőzések kialakulásának a tényezői ugyanazok minden életkorban, minden élet helyzetben, emberek minden csoportjában. Az eltérések az egyén aktuális fogékonyságában, a jellemző kórokozók spektrumában, a fertőzések lefolyásában és következményeinek orvoslásában vannak. Ez a kézikönyv részletesen tárgyalja a születéstől életünk alkonyáig, a mindennapi életünkben körülöttünk lévőktől a szabadságuktól megfosztott emberekig, a köztakaró és a szájüreg fertőzéseitől a véráramfertőzésekig, a háziorvosi rendelőtől az általános profilú kórházi gyógyító osztályon át az intenzív terápiás ellátásig minden olyan helyzetet, amiben egyedi vagy halmozott fertőzések fordulhatnak elő, és ha ezek felismerését követően azok összefüggeni látszanak az ápolás vagy betegellátás valamely formájával, akkor az infekciókontroll körébe tartozónak minősülnek. A könyv szerzői valamennyien tapasztalt szakemberek, akik az egészségügy részterületein szereztek mások számára hasznosítható tudást. Az egymást követő fejezetek sorra veszik a betegbiztonság hazai történetét, a jogi és közgazdasági meghatározókat, a fertőzések létrejöttének, terjedésének, megfékezésének, gyógyításának, következményei elhárításának lehetőségeit. A betegre a hagyma héjaként simulnak rá az egyes tevékenységi körök, amelyek egymással összerendezetten törekednek egészségét helyreállítani. De minden egyes tevékenység befelé, a beteg irányába hat. Centripetális erőként.

www.semmelweis kiado.hu